Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Viễn Đường

NHẬT BÁO NGHỊ LUẬN CHÁNH TRỊ KINH TẾ XÃ HỘI VĂN HÓA

TỰ DO

TIẾNG NÓI CỦA NGƯỜI VIỆT TỰ DO

Chủ nhiệm : KIỀU-VĂN-LÂN — Tổng Thư ký toà soạn : LÊ-VĂN-TIẾN

Báo-quán : 25-27-29, Võ-Tánh — Saigon — Hộp thư số 653 — Điện thoại tự động 25.521

Năm thứ Chín.—Số 1.648 Thứ Năm 13-9-62 (15 th. 8 (âl) Nhâm-Dần) Giá 2 đ.

ĐỌC TRONG SỐ NÀY :

- Vui Tết Trung Thu, các cháu nên nhớ công lao khó nhọc của các chiến sĩ (Huấn từ của Tổng Thống)
- Nga lớn tiếng hăm doạ đại chiến.- Hồng quân được lệnh sẵn sàng chiến đấu.- Tàu Anh và tàu Cuba bị bắn và bị gài bom, nổ trong cảng Cuba
- Tại Long Khánh có 1 trường hợp dịch hạch. Việc ngăn chặn đã có kết quả.- Bộ Lao Động đã họp bàn để bảo vệ công nhân Thủy điện bị lao

HUẤN TỪ CỦA TỔNG THỐNG nhân dịp Tết Trung Thu và Ngày Nhi Đồng Quốc Tế (13-9-1962)

Các cháu thân mến.

Ngày Trung Thu, các cháu tụ họp, tỏ chức mừng lên rước đèn để thưởng ngoạn trăng tròn trong niềm hoan hỉ của gia đình.

Năm nay cũng như mấy năm qua, mặc dầu đất nước bị cộng phỉ gây chiến tranh phá hoại, Chánh-Phủ và phụ huynh các chiến sĩ cố gắng tạo hoàn cảnh để các cháu được sống vui gia đình, tiếp tục học hành, và hơn nay lại được hưởng Tết Trung-Thu. Vì vậy, nhân dịp này, các cháu nên tưởng nhớ đến công khó của các bậc phụ huynh và các các chiến sĩ : quân đội, bảo an, dân vệ, cảnh sát, thanh niên thanh nữ chiến đấu và cần bộ các cấp, hăng hái bảo vệ an ninh trật tự cho các cháu.

Hơn nữa, các cháu phải ý thức rõ và luôn luôn ghi nhớ sai lầm quan trọng của các cháu trong cuộc cách mạng dân tộc đang diễn biến tại các ấp chiến lược mà chính các cháu cũng sẽ đoàn thể, đang tích cực tham gia.

Cách tham gia của cháu phải ý thức rõ và luôn luôn ghi nhớ sai lầm quan trọng của các cháu trong cuộc cách mạng dân tộc đang diễn biến tại các ấp chiến lược mà chính các cháu cũng sẽ đoàn thể, đang tích cực tham gia.

Cách tham gia của cháu phải ý thức rõ và luôn luôn ghi nhớ sai lầm quan trọng của các cháu trong cuộc cách mạng dân tộc đang diễn biến tại các ấp chiến lược mà chính các cháu cũng sẽ đoàn thể, đang tích cực tham gia.

Cách tham gia của cháu phải ý thức rõ và luôn luôn ghi nhớ sai lầm quan trọng của các cháu trong cuộc cách mạng dân tộc đang diễn biến tại các ấp chiến lược mà chính các cháu cũng sẽ đoàn thể, đang tích cực tham gia.

Tôi chắc các cháu một Tết Trung Thu vui vẻ.

Thái Lan đả kích Thái tử Sihanouk

(REUTER) 11-9.— Ngoại trưởng Thái Thanat Khoman sẽ tới Vọng Các để Nữu ước vào ngày 19-9 để yêu cầu L.H.Q. mở cuộc điều tra về những lời Cambodge vu cáo Thái Lan và Việt Nam Cộng Hòa đe dọa nền trung lập và sự toàn vẹn lãnh thổ Cambodge.

Ông nhắn rằng Thái tử Sihanouk chỉ tố cáo Thái Lan và Việt Nam Cộng Hòa mà không hề chạm đến Bắc Việt. Ông nói : « Sự thực Bắc Việt mới là mối đe dọa trực tiếp cho Cambodge. Sihanouk làm mếu mó sự thực để dễ chấp ý cộng sản và không thời để thâu lợi của hai phe hiện diện là cộng sản và các nước Tây phương đang mất tin Sihanouk. »

Giải túc cầu Merdeka :

Đại Hàn thắng Việt Nam 3-0

Tối thứ ba, tranh ngày thứ ba giải túc cầu Merdeka 62, đã có hai trận với những kết quả như sau :

Indonesia thắng Tân gia ba 2-0

Đại Hàn thắng Việt Nam 3-0.

Đại Hàn thắng V.N ba bàn trắng ngay hiệp đầu và hiệp sau trận đấu trở thành ác liệt đến nỗi hầu vệ Kim Sam Nak bị đuổi ra sân. Tuyển thủ Việt Nam có một vài cá nhân chơi sáng những tiền đạo giàn sếp vụng về và thiếu may mắn. Đoàn cầu Đại Hàn đã hưởng thế lợi lớn trong hiệp đầu vì đoàn Việt Nam « nóng máy » chậm.

MỸ.— Các cuộc thí nghiệm bom trên thượng không sẽ mở lại ngày 22 tới.

ĐOÀN « ALPHA 66 » TẤN CÔNG

hai chiếc tàu ANH và CUBA

- Kút Xếp tuyên ngôn : Sẽ đại chiến với Mỹ nếu Cuba bị tấn công.—Hồng quân được lệnh sẵn sàng chiến đấu.
- Dean Rusk : Mỹ là đại cường, sẽ làm theo ý muốn và không sợ ai.

Thủ đô hành chánh Ai Lao sẽ rời về Luang Prabang

2 tàu ở Cuba bị tấn công

(AFP) 11-9.— Tin đài bá âm Havana loan báo : một chiếc tàu từ Mỹ đến đã tấn công hồi sáng nay một tàu hàng Anh và 1 tàu hàng Cuba ở ngoài khơi Cuba.

Đài bá âm nói rằng đây là lần thứ nhì trong vòng 1 tháng, những tàu vô trang từ Mỹ đến, đã có « hành động cướp bóc ».

Tàu hàng Anh «New Lane» bị trúng đầy đạn nơi ống khói, lúc tàu nay chở dường Cuba đi Anh. Tàu này bị trúng đạn 13 lần.

Cũng tàu Cuba « San Pascual » không những bị xạ kích mà còn bị phóng bom nữa. Tàu trúng đạn 8 lần.

Cuộc tấn công xảy ra ở ngoài khơi duyên hải phía Bắc Cuba. Chiếc tàu tấn công là một tiêu đỉnh dài lối 13 thước. Tàu này đã biến mất theo hướng đông bắc.

Đoàn « Alpha 66 » đã tấn công

(AFP) 11-9.— Một nhóm người tự nạn chống Castro mệnh danh «Alpha» và đã tuyên bố trước báo chí là « chủ chốt cuộc tấn công một tàu Anh và một tàu Cuba ở bờ biển Cuba».

Nhóm này giải thích danh từ «Alpha» như sau : «Alpha» là mẫu tự thứ nhất của Hy lạp có danh nghĩa là cuộc chiến tranh chống chế độ Fidel Castro bắt đầu, và «ôp» là số đông viên của nhóm người tự nạn.

« Alpha 66 » nói rằng hệ đã hoạt động do tiền đình dưm của các người tự nạn. Cuộc tấn công hồi tối thứ hai do một chiếc tàu đã chứng 10 thước, vô trang hai súng liên thanh và hai đại bác cỡ ống chiến xa. Chiếc tàu này đã chạy vào cảng Cabarien và cập sát chiếc « San Pascual » của Cuba để gài những trái bom. Những trái bom này đã nổ một lát sau đó và có lẽ làm hư hại nhiều tàu khác.

Nga dọa đại chiến

(AFP) 11-9.— Trong một tuyên ngôn chánh phủ Nga nói: «Hiện nay người ta không thể tấn công Cuba và coi rằng cuộc tấn công đó sẽ không bị trừng phạt. Nếu xảy ra một cuộc tấn công như vậy thì chiến tranh sẽ bùng nổ».

Chánh phủ Nga nói thêm trong hiện tình, chánh phủ Nga có bổn phận cần một. Chánh phủ Nga ủy thác từng trưởng quốc phòng và vị tư lịnh quân đội áp dụng mọi biện pháp cần thiết để cho quân lực Nga sẵn sàng chiến đấu.

Fidel Castro lo sợ bị tấn công

(UPI) 11-9.— Hôm nay, Fidel Castro đọc một diễn văn dài suốt 3 tiếng đồng hồ, với đề tài công kích Mỹ sắp mở cuộc tấn công vào Cuba. Ông nói : «chúng tôi muốn sống hoà bình».

Ông nói thêm : « Một vụ phong tỏa bờ biển Cuba có thể sẽ là một hành động chiến tranh. Một vụ xâm lăng Cuba cũng giống như vụ Hitler xâm lăng Ba Lan vào năm 1939.

Mỹ : không cần ai !

(AFP) 11-9.— Sáng nay, bình luận lời cảnh cáo của Nga ngỏ với Mỹ về vấn đề Mỹ có thể tấn công Cuba, ngoại trưởng Mỹ Dean Rusk nói : « Chúng ta thuộc một đại cường, chúng ta không sợ hãi và chúng ta sẽ hành động theo ý muốn của chúng ta ».

Ai Lao : Chánh phủ sẽ dời về Luang Prabang

(UPI) 11-9.— Đài Vạn Tượng loan báo chánh phủ Liên Hiệp Lào đang soạn thảo một kế hoạch tổ chức Luang Prabang trở nên vừa là một thủ đô hành chánh vừa là một thủ đô hoàng gia nếu hầu chánh phủ được gần quốc vương hơn.

800 Hoa kiều xin di cư qua Thái Lan

(AP) 11-9. — Chánh phủ Lào đã lập bang giao với Hung Gia Lợi.

Nhựt báo « The Bangkok World » hôm thứ hai có trích đăng lời tuyên bố của trưởng Praphas Charusathien, bộ trưởng nội vụ, cho hay rằng hơn 800 Hoa kiều tại Ai Lao xin tự nạn tại Thái Lan. Chánh phủ Ai Lao tuyên bố vẫn bảo vệ Hoa kiều và mong họ ở lại làm ăn như cũ.

Lãnh tụ ba phe ở Ai Lao, hôm thứ ba đã cùng dự lễ đầu một cuộc biểu tình công giáo đã lên tiếng trước 3.000 người. Ông Phouma đã giải thích chánh sách trung lập của Ai Lao được Mỹ chấp thuận.

Ngày 12-9, ông Phouma và tướng Nosavan đi kinh lý các tỉnh Nam Lào.

Phi đạn vô tuyến điều khiển ở T.C. ?

(AP) 11-9.— Hôm thứ ba, báo ở Đài Bắc cho hay Trung cộng có 10 cần cẩu phi đạn vô tuyến điều khiển. Riêng tỉnh Phúc kiến đường như đã có 6 cần cẩu. Có lẽ hỏa tiễn bắn rớt chiếc máy bay U.2.

Các cần cẩu này hình như thiết lập từ 1958.

10 cuộc giao tranh tại các địa phương

Thông cáo của Nha Tổng Giám đốc Thông tin đã ngày 11-9-62 đã cho biết kết quả của 10 trận giao tranh xảy ra tại 7 tỉnh ở Nam phần trong thời gian từ 5 đến 10-9-62. Trong những trận đánh này, V.C. đã chết 49 và bỏ xác tại trận, 13 bị bắt sống với 12 súng các loại. Lực lượng chính phủ thiệt 10 chiến sĩ tử vong, 4 mất tích với 6 súng và nhân bị thất lạc. Sau đây là vài cuộc giao tranh đáng chú ý.

KIẾN PHONG. — Ngày 5-9-62, một trung đội Dân vệ tuần tiễu bảo vệ ấp chiến lược khi đến vùng Mỹ Phong cách Cro Lành 8 cây số về phía Đông, bị lọt 3 phục kích của V.C. Kết quả, quân ta hãm chết 16 V.C bỏ xác tại chỗ, một số chết được chúng mang theo 2 súng đặt tịch thu của đích 3 súng trường, 20 lựu đạn. Bên ta 7 người chết, 1 người bị thương, 1 người mất tích, tên thân 4 súng.

Ngày 7-9-62, Tiểu khu Kiến Phong mở cuộc hành quân trong vùng từ Kinh Thập Mười đến kinh Ba Chà, cách Cần Lành 10 cây số về phía Bắc. Kết quả, quân ta hãm chết 15 tên Việt Cộng bỏ xác tại chỗ, tịch thu của đích 5 súng trường, 2 súng và 20 lựu đạn. Bên ta vô vọ.

VĨNH BÌNH.— Ngày 8-9-62, Dân vệ xã Vĩnh long hoạt động tại hòn ngọn vùng Cù Chính, ấp phía Đông Cầu Ngang đã chạm súng với Việt cộng. Quân ta hãm chết 3 tên Việt cộng, tịch thu của đích 11 lựu đạn, 2 mìn bá hãm chìm. 1 ghe chở Việt cộng Bến ra số xự.

TƯỚNG TAYLOR hội kiến với các nhân vật cao cấp Việt-Mỹ

SAIGON (VTX) — Đại tướng Maxwell D. Taylor, Chủ tịch Ủy ban Thông Tham Mưu Liên Quân Mỹ đã hội kiến với Đại tướng Paul D. Harkins, Chỉ huy Trưởng Bộ Tự lịnh Việt trực quân sự Mỹ tại Việt Nam sáng nay.

Chiều 11-9 Đại tướng Taylor, tới thăm sẽ giao ông Nguyễn Văn Thoại, Bộ trưởng Phụ tá Quốc phòng và Đại tướng Lê văn Tỵ, Tổng Tham mưu Trưởng Quân Đội Việt Nam Cộng Hòa.

Tổng Thống tiếp kiến tướng Maxwell Taylor

SAIGON.— Tổng thống Việt Nam Cộng Hòa đã tiếp ông Taylor chiều hôm 11-9 tại Dinh Gia Long. Thống Tướng Maxwell D. Taylor. Cố vấn Quân sự của Tổng thống Kennedy vẽ là Tổng Tham Mưu Trưởng chỉ đình của Liên quân Hoa Kỳ.

Tổng Thống Việt Nam Cộng Hòa tiếp Tướng M. Taylor, cố Đình Cố Lãnh Sài Gòn ngày 11-9-1962. (Hình VAX)

Bộ Lao Động triệu tập cuộc họp bàn về

VIỆC BẢO VỆ SỨC KHỎE công nhân Thủy điện đang bị bịnh lao hoành hành

- Nhà đèn Chợ Quán có 50 người bị mắc bịnh lao !

SAIGON — Hồi 9 giờ sáng 12-9-62, Tổng Thanh tra Lao động có mời một cuộc họp, tại Bộ Lao động với sự tham dự của Tổng Thanh tra Y tế Lao động Đại diện công nhân Thủy Điện và Đại diện chủ nhân để bàn thảo vấn đề chăm chăng bịnh lao đang lan tràn phát hoạt nơi lực sinh ấy cơ công nhân Thủy điện.

Theo bản kê khai của Nha Thủy điện, thì cơ công nhân phục vụ cho ngành này trong toàn quốc có trên 2.000 người. Riêng nhà đèn Chợ Quán có 600 người, mà đã có trên 50 người bị mắc bịnh lao. Chưa kể các bịnh nhân đã được nhà thương bịnh lao ở các nơi trong ngành Thủy điện.

Trong cuộc họp này vấn đề theo chỗi được đem thảo luận là việc bảo vệ thiết thực cho quyền lợi của công nhân để những người bịnh lao được nâng dưỡng tại bịnh viện có thể trở 1 tháng, 15 ngày. Số phí tổn trong lúc dưỡng bịnh của công nhân, chủ nhân phải đài thọ. Tuy nhiên, số lương thang hoặc công nhật của mỗi công nhân trong lúc nghỉ dưỡng bịnh, cũng vẫn được hưởng trọn vẹn ».

Ngoài ra, còn thảo thêm một vài biện pháp vệ sinh thích ứng để chặn đứng bịnh lao đang muốn tung hoành trong gióc công nhân.

T.N H

KHÔNG QUÂN TẤN CÔNG KỊCH LIỆT các căn cứ quân sự của Việt Cộng trong hai tỉnh Quảng Ngãi và Phú Yên

- 115 xuống chở đầy lính V. C. bị khu trục cơ bắn chìm ở Nam Phần, rất nhiều lính Việt Cộng bỏ mạng.

Trong 3 ngày liền 3, 4 và 5-9-62 các oanh tạc cơ của Không quân đã liên tiếp bắn phá các cơ sở quân sự của Việt Cộng tại 4 địa điểm ở phía Tây tỉnh Quảng Ngãi, phá hủy 72 căn nhà cơ V.C. ấn náp, 3 căn cứ khác của V.C. ở chung quanh tỉnh Phú Yên cũng đã bị Không quân tấn công dồi dào trong những ngày 8 và 9-9-62. Ngày 5-9, hai đại đội V.C. đang di chuyển tại một trung bình điểm cách Tuy Hòa 22 cây số về phía Nam, Không Nam đã bị khu trục cơ tấn công. Tại một đồn điền ở cách Floko 35 cây số về phía Tây Bắc khu trục cơ đã tấn công một đoàn V.C. đang tập trung, bắn chết được 25 lính và cản bộ V.C.

Tại Nam Phần chiều 5-9, trong khi phi trực cơ hành quân tại một nơi cách Long Xuyên 35 cây số về phía Tây, khu trục cơ đã bắn chìm 20 xuồng chở đầy lính V.C. 50 xuồng khác cũng chở đầy lính V.C đang di chuyển cách Cao Lãnh 25 cây số về phía Đông Bắc cũng đã bị khu trục cơ bắn phá trong ngày 8-9-62 số lên V.C đã bị thiệt mạng. Cuối cùng, tin mới nhất cho biết ngày 10-9, trong khi phi trực cơ hành quân mở tại địa điểm cách Chau Đốc 25 cây số về phía Đông Bắc, khu trục cơ đã bắn đắm và cháy 45 xuồng chở đầy lính V.C. Chưa có số lính V.C bị mạng là bao nhiêu.

Phá hủy mật khu VC tại Quận Phú Giáo

PHƯỚC VĨNH (VTX).— Hồi 5 giờ sáng ngày 7-9-62, lực lượng an ninh tỉnh Phước Thành đã mở cuộc hành quân tảo thanh Việt Cộng, cả phía binh yểm trợ, xã Vĩnh Tân (quận Phú Giáo), cách tỉnh lỵ Phước Vinh 25 cây số. Trong cuộc hành quân này, ta đã chạm súng lẻ tẻ với nhiều toán Việt Cộng.

Kết quả, ta hạ 2 tên cộng phỉ bắt tại trận, bắt sống 1 tên khác và tịch thu của Việt cộng 1 quả mìn 105 ly, súng ngắn, ta còn thiêu hủy 47 căn nhà mật khu của Việt cộng, phá hủy 100 hầm chông và hơn 100 ụ đất chuồng ngựa vật tại các vùng rất trên. Bên ta hoàn toàn vô sự.

Một Ấ.C.L. đầy lui 1 đại đội Việt cộng đến tấn công bằng súng cối

- 6 V.C. phơi xác bên rào Ấ.C.L.

HỘI AN (VTX). — Hồi 2g.45 ngày 8-9-62, một đại đội Việt Cộng có vũ trang súng cối từ nửa Hòa Tình đã kéo đến tấn công ấp chiến lược Đạt Tình thuộc xã Lộc Vinh, phía Thương Đức (Quảng Nam), cách tỉnh lỵ 51 cây số về phía Tây.

Lực lượng Bảo An và Dân Vệ đang cố thủ đã đẩy ngay lui Thanh Niên Cảnh đã đóng trong ấp chiến lược đã kịp thời bố trí và phân công mình hiệu, cùng đẩy lui được nhiều đợt xung phong của địch.

Nhờ sự yểm trợ rất hữu hiệu của Phái bình đoàn Thường Đức, ta đã lui tới trên 6 trên số bị tịch thu 1 súng trấu lớn Mai 49. Đó là chưa kể nhiều tên Việt Cộng bị thương khác được đồng bọn chở ở bài rất kín đáo của Hòa Tình trên đường rút lui.

Người ta, đồng bào trong ấp còn bắt được 1 Việt Cộng bị thương lên trên trong ấp. Bên ta, có hai Dân vệ bị Hoả thương tử thương.

Ấp khác, bên 1 giờ 45 cùng ngày nói trên, một toán Việt cộng khác có vũ trang súng cối kéo đến tấn công đồn Bàn An và Dân vệ có nhiều súng gài của Hội Khách, thuộc quận Thường Đức (Quảng Nam) cách Hội An 30 cây số về phía Tây.

Bàn an Dân vệ đồn trú, có phái binh đồn Thường Đức yểm trợ, đẩy lui được lọn Việt cộng. Trong trận này, Việt cộng bị hạ 1 tên bắt sống tại trận. Cũng Hội Khách bị bắn phá, sự lưu thông không bị gián đoạn.

Đánh ACL, 4 V.C. bị bắn hạ, 4 bị bắt sống

MỸTHO.— Ngày 7-9, được tin mật báo của nhân dân, có 1 toán VC vũ trang thường lén lút hoạt động phía bên kia Đồng Tháp, thuộc xã Long Bình thuộc quận Chợ Gạo, Đại ty Quân Trường liền cho mở cuộc hành quân vùng 2 xã Long Bình thôn và Song Bình, để bao vây non chung. Kết quả : ta bắn chết tại chỗ 4 tên VC, ta bắt sống 4 tên khác và phát hiện 1 hầm bí mật, và tịch thu ... súng trường 3 súng lục 2 lựu đạn, với nhiều tài liệu quan trọng.

(BT)

AN GIÊ RI. — Phòng chính trị hợp kín, đặt tế Sì Hassen tư lịnh chiến khu Vô cấp đến dự, để bàn việc thay đổi danh sách.

LẬP TRƯỜNG

Nhắc lại một cảm nghĩ về Ngày Nhi Đồng Quốc Tế.

Ngày 19-10-59, Uỷ hội Kinh Tế Xã Hội tại hội đồng Liên Hiệp Quốc đã chấp thuận bản văn chánh thức « Tuyên ngôn nhi Nhi quyền ». Bản tuyên ngôn nầy nhằm mạnh tới sự cần thiết phải bảo vệ cho nhi đồng được lớn lên trong một bầu không khí tiu nhiêm và đầy đủ về vật chất, và yêu cầu bảo vệ chống mọi sự bóc lột nhi đồng.

Nói tới quyền lẽ tốt nói bổn phận, và khả năng xử dụng được cái quyền của mình. Nếu các bậc phụ huynh, nói rộng là thế hệ hiện đương, nhận lấy quyền đối với con em thì tốt phải ý thiện ngay và khắc phục đối với thế hệ sắp lớn lên. Quan niệm về mối liên hệ ấy đi nhiên là thay đổi khá nhiều tùy theo mỗi nền văn minh, tôn quốc xã hội, vv... Và độc biệt nữa là tiến triển về khoa học đem lại nền văn minh kỹ thuật đã xáo trộn nếp tăng của nhân loại rồi những cuộc chiến tranh đại quy mô kể tiếp từ đầu thế kỷ, đã làm suy sụp nhiều nhân sinh quan, tạo lần ra nhiều nếp sống mới, có thể khiến vấn đề « Nhi quyền » được xét định theo những quan điểm khác lạ. Chúng tôi đã từng có dịp đề cập đến vấn đề ngày khi vậy (1).

Bộ lo một bài toán cần nhắc nhà đã các đón tộc giải quyết, nếu thực tâm muốn rằng sự tôn trọng các nguyên tắc chấp thuận trong bản Tuyên ngôn Nhi quyền được thể hiện. Tộ mây chực năm nay, song thiết thực và bao tồn nhất là từ cuộc thế chiến thứ hai trở lại đây, xét nghĩa « nhi quyền » với chế độ cộng sản đã đem đột vấn đề huấn luyện và « xử dụng » nhi đồng trái với quan niệm chung từ trước đến nay, và trái với nền nếp chung của nhân loại. Chế độ cộng sản đã nuôi dưỡng để tận dụng « thú trẻ » của trẻ nhỏ, để bắt chúng phục vụ những âm mưu tối lửi. Hoặc lại nhìn vào những lợp người quá ư sung tức, sự « thành công » theo quan niệm « kết quả biện minh cho phương tiện » để khiến họ giáo dục con em theo lối ngông cuồng cần độ. Hoặc nữa nhìn vào mấy cuộc chiến tranh đã và vẫn còn lôn đổ vỡ bao nhiêu tính thân, lại thấy tăng gia mối con số nhi đồng mồ côi, vô thừa nhận, cũng pha lẫn bao nhiêu mối hoang. Hết thảy cho thấy rằng cần có mấn nự tinh thần đã nâng lên lương tâm nhân loại, và cần lo nghĩ đến việc hàn gắn các vết thương do lội lỗi của thế hệ gây ra.

Cho nên, cũng với ngày nhi đồng quốc tế và công với tết Trung Thu của trẻ em Việt Nam bên cái vui của những em bé mạy mắn thước thành phần sung túc, hoặc mạy mắn được vui cảnh gia đình, « cần phải nghĩ đến những nạn nhân nhỏ bé do tội lỗi của thế hệ cuồng

(Xem tiếp 1 trang 4)

(1) Tự Do ngày 22-10-59, số 845, Lập Trường : « Vấn đề kiểm soát sinh sản cái Tuyên ngôn cuộc tế Nhi quyền » ; số 849 ngày 23-10-59, Lập Trường : « Vì sao đã Tuyên ngôn Nhi quyền ».

(2) « Một ý nghĩ về Ngày Nhi Đồng ». Lập Trường, Tự Do số 817 và 818 các ngày 16-9, 17-9-59.

TỰ DO CƯỜI... CƯỜI... CƯỜI

Tiếng mẹ đẻ

Cô giáo.— Trò Ba, tại sao người ta lại gọi là tiếng mẹ đẻ ?

Trò Ba.— Thưa cô, vì ở trong nhà, người mẹ nói nhiều hơn cả ạ !

PHẠM-CHỪ

Vài định nghĩa

KỲ THI : một thời kỳ, vài ba ngày trong đó có những người đi lượt kéo nhau tới một trường thăm ở đây họ được cơ sốc cho tự điều thy rất nhiều giấy trắng và giấy mau.

CỬA CÔNG : cửa mà nhiều người được quyền xử dụng và chẳng mấy ai xét.

THẦU : dùng mọi cách để được nhận việc, rồi dùng mọi cách để tốn chết để bưa lấy công việc, mà cuối cùng dùng mọi cách để khỏi phải chịu trách nhiệm về công việc đó.

TIỀU HÀM

(Cam Bắt yêu cầu Mỹ hợp mọi Hội nghị quốc tế nữa cho Cam Bắt « được » trung lập như Lào)

— Ông ở chơi vần nữa ! Nếu hết tiền, thì tôi tình nguyện cho ông lấy tôi mà gán nợ.

NHẬN XÉT THỜI CUỘC

Giải pháp cho xứ Congo

Chúng ta đã từng biết rằng : xứ dừ xứ Congo chia rẽ và đánh giết nhau mãi, cũng vì các quyền lợi của những cường quốc dính líu đến Congo. Bỉ, Anh, Pháp ủng hộ xứ Katonga và giữ cho Katonga li khai khỏi Congo. Nhưng Liên Hiệp Quốc, do ông U Thant đại diện, nhiều nước Á Phi và Mỹ, lại muốn rằng Congo được thống nhất triệt để, và Katonga phải được sáp nhập hẳn vào Congo, để cho chánh phủ trung ương Congo có thể xử dụng các tài nguyên, tiền bạc của xứ Katonga rồi giữu có ấy nhờ đấy mà khỏi sa vào tay Cộng sản. Các lập trường của hai bên vẫn sau cùng bớt cứng rắn, nghĩa là người ta chấp nhận một giải pháp giữa chừng : thành lập một liên bang Congo, đủ tánh chất chặt chẽ để cho chánh phủ trung ương Congo có thể sống được, nhưng cũng đủ sự lỏng lẻo để cho Katonga có thể bằng lòng.

Cuộc điều đình để thành lập liên bang đã tiếp diễn lâu dài giữa ông Adoula, thủ tướng trung ương và ông Tsombé, thủ tướng địa phương Katonga. Liên Hiệp Quốc đã tùy lúc mà giúp phe nầy hoặc phe kia, trong công việc trọng tài. Như đã có lúc, Liên Hiệp Quốc giúp cho ông Tsombé được tự do rời Leopoldville, không cho chánh phủ Congo bắt ông....

Cuộc điều đình kéo dài mà không thành. Nhưng đến cuối cùng, thì Liên Hiệp Quốc, nắm lấy trách nhiệm, đưa ra một giải pháp (người ta gọi là kế hoạch U Thant) đã đối có hai bên phải theo. Kết quả là hai bên đều đã cùng bằng lòng. Một nét đặc biệt là Mỹ, Anh và Bỉ cùng yêu cầu ông Tsombé chấp nhận kế hoạch.

Như thế là vấn đề Congo, rồi nốt trong bao năm trời, đã được giải quyết xong. Có thể kế hoạch đã xuất phát từ mấy cường quốc. Ông Tsombé chỉ do dự một chút, — và sau đó, ông yêu cầu ông kế hoạch phải được sự bảo đảm chắc chắn của quốc tế. Được sự bảo đảm đó, ông bằng lòng kế hoạch. (Chúng tôi sẽ xin trình bày rõ và phê bình về kế hoạch ấy).

DỊCH HẠCH TẠI HỒ NAI VÀ LONG KHÁNH

SAIGON.— Thông cáo mới nhất của Bộ Y tế cho biết :

Ngoài ba trường hợp dịch hạch được xác nhận tại Hồ Nai kim nhật mang hai người chết thì hai trường hợp khác vừa mới được xác nhận tại Long Khánh, nhưng phần chứa rõ hơn thì nơi bịnh nhân đã lành mạnh.

Mỗi năm lễ ba lần, Bộ Y tế có mời các chuyên viên của Tổ chức Y tế Quốc tế, Ban Y tế cộng cộng của Phái đoàn ngoại viện Hoa Kỳ, Quân y Việt Nam và ban Quân y thuộc phái bộ Việt trợ quân sự Hoa Kỳ, đến họp để thảo đối tình hình và quyết định mọi biện pháp phòng ngừa cần thiết.

Nhờ thế, bịnh dịch đã khỏi lan tràn và trách được việc thiết lập hàng rào Y tế gây quá nhiều phiền phức cho đồn chúng.

V. C. KHÔNG BỐ

- Xe lửa bị tốn công ở gần Tuy Hoà.

Người tin chính thức cho biết ngày 2.9.62 Việt cộng tràn công một đoạn xe lửa của ta tại địa điểm cách Tuy Hòa 17 cây số về phía Nam. Được cấp báo khu trực cơ tới giải vây cho đoàn Hỏa xa.

Bắt các thường dân

BÌNH DƯƠNG.— Ngày 5-9-62 Việt cộng đến đồn điền Michelin đã ông Hamlaux đồn điền xem Vườn lam, giup rành đồn điền và phía Đông Bắc và tuyên truyền. Một giờ sau kinh chủ lại được thả về.

BÌNH ĐỊNH.— Ngày 29-8-62 Việt cộng bắt của 7 phụ nữ, 3 thanh niên và cướp 17 con bò, 33 bì lúa tại địa điểm cách quận Vĩnh Thạnh 5 cây số về phía Bắc.

(Xem tiếp 3 trang 4)

ÁN MẠNG tại Cần Thơ

xách dao phóng chém bạn 2 dao chết liền.

PHONG ĐÌNH. — Tại ấp Trà Cú xã Trà Lồng (Cần thơ) có xảy ra một vụ lưu huyết gây thảm án mạng đáng quý giá vì số bạc 26 đồng.

Nguyễn Trần văn Be 29 tuổi, có vợ được hai con là bạn thân với Nguyễn văn Thành 27 tuổi, nhà ở cách nhau không đầy 300 thước. Ngày 6-9-62 trong đó có đám cưới đình ở xóm trên, Be có hỏi mượn Thành 30 đồng để trả tiền nước đã và mua thêm 1 gói thuốc « Ruby » cho bạn bè hút.

Đến chuyện rồi, Thành hỏi mượn lại Be 4 đồng để trả tiền đã mượn. Như vậy thì Be chỉ còn mượn của Thành có 26 đồng mà thôi. Đến

(Xem tiếp 4 trang 4)

TIN ĐẶC BIỆT Tự Do

Báo chí cộng sản Hà Nội đả kích nặng nề giới cán bộ Nhà Nước

THẾ NÀO LÀ CỐT CÁCH CÁN BỘ ?

- Chẳng cán bộ vết hàng của mậu dịch và đề vợ đem đi bán kiếm lời. Cán bộ nào được mua xe đạp giá chính thức bán lại xe cho cán bộ khác với giá chợ đen...

Trích từ CÔ THÂN

Phụ trách trường hệ thống thông tin của TỰ DO tại miền Bắc et tuyến 17

Trong khi bào Nhân Dân tạch rõ chế độ quan liêu trầm trọng trong xã cai trị ở Bắc Việt hiện nay và đưa đích chúc những cán bộ nhân viên quen thói hống hách, và bảo Thủ đô Hà Nội tổ cáo những cán bộ đã bắt mặt trên chỉ hàng quý những người vô nhà, thì báo Thời Mới cũng them gia phong trào đả khích giới cán bộ và mặt buôn bán chợ đen. Trong số 2961 ra ngày 15-7-62, báo Thời Mới đã đăng một bài với đầu đề « Cốt Cách » và đã cho biết thế nào là tư cách của người cán bộ nhà nước « sống để đáng tự hào của chúng ta » là Bắc Việt cộng sản ngày nay. Dưới đây là nguyên văn bài của báo Thời Mới.

Cốt cách

« Bạn Tân Nguyễn Minh ở Bắc

(Xem tiếp 2 trang 4)

Cỗ - động

Nói hay Đừng

(Tiếp theo trang 3)

tức là ông Trần Ích Quyền muốn gì ?

Ông biểu thơ tự do đã quá thiển cận rồi chứ đừng nói đến tìm hiểu thơ tự do nữa.

Sao ông bảo đó là thơ tự do, tôi bảo là không thì sao? Tôi bảo đó là «thơ con cóc» cơ.

Tôi muốn nói thơ là tiếng nói của tâm hồn, nếu nó đã nói thay được tâm hồn chưa mà gọi là thơ ? Mặc dầu tôi không hiểu ông lâu những bài thơ đó ở đâu, nhưng tôi không thể nói đó là thơ được.

Sự thực viết bài này, tôi không muốn bàn cãi với ông Trần Ích Quyền rề rề để thơ tự do mà tôi chỉ muốn mình chính để đọc giả báo Tự Do — (lẽ dĩ nhiên cũng chỉ có một số người thôi) đừng hiểu cả cần cử vào quan niệm đó mà đính đoạt gia trị thơ tự do.

Những con người nặng nề chân chính cần tiến và sáng tạo không phủ nhận sự cần thông của độc giả nhưng đừng bắt người làm văn nghệ phải chiều theo thị hiếu của độc giả. Trách nhiệm của người làm văn nghệ là phải hướng dẫn quần chúng quơn cảm đến với những tiến bộ và sáng tạo của người nghệ sĩ.

Sau hết tôi cũng không hiểu một người như Hiếu Chân tiên sinh tại sao lại có thể chấp nhận được bài này (bài của ông Trần Ích Quyền, Tự Do số 1558) trong mục Nói hay Đừng. Đã làm cho tôi liên-tưởng đến một tờ tuần báo nọ chê nhạo thơ tự do một cách xuyên tạc bằng những câu :

Một cửa sổ
Hai cửa sổ
v v...

Một lần nữa tôi xin người thường thức thơ hãy cố gắng tìm hiểu thơ tự do và nhận định một cách đúng đắn hơn cho đúng với dụ ý của nó.

NGỌC HẢI

Thảo luận về « PHONG TRÀO ĐỘT SÓNG MỚI »

(Tiếp theo trang 3)

nhiều bản khoăn ở họ — do đó cái công việc suy luận của họ được dễ ý tới và họ bị làm lãnh tự một phong thái nào có một số đặc tử tự hiến.

Nếu quan niệm người nghiên « đợt sóng mới » là đo các « cá nhân » hiện sinh để xướng thì ta thử xét xem phạm vi tư tưởng của các «cá nhân» này đã truyền sinh vào những thành phần nào ?

1) Lớp người độc lập : họ ở thành phần đã có hàn một lối sống với tinh thần của họ, họ tự đắn đan lấy họ và họ nhìn những «cá nhân» này với ý nghĩ : *Mặt người khác.* Họ đọc Camus Sartre... cho một tranh luận với chính họ. Các «cá nhân» ấy chỉ là những nhân vật đối thoại cũng mang những bản khoản như họ mà thôi do đó các tư tưởng ấy không có tác động lớn đến đổi thay đổi được tư tưởng của lớp người độc lập. Các «cá nhân» sẽ đóng vai vai trò đoàn luận.

(Mai tiếp)

Qui Bà cần thai, nên dùng thuốc
DƯỠNG-THAI CHI-BỬU La-vạn-Linh
Trị : các chứng ói mửa, đi đượi bất thân, mỏi mệt, bồn. Tổng phát hành : nhà thuốc La-vạn-Linh La-Chánh 532 Đông-Khánh Cholon (có đi bán ở các đại lý Việt Hoa) K.N.S. 221 N 21-7-62.

Thuốc Dưỡng Thai Chi-Bửu La-vạn-Linh
Qui bà sẽ được khỏe khoắn nhẹ nhàng,bổ huyết an thai không mệt, giúp bà đến thời sanh nở êm thấm, đủ tháng đủ ngày, em bé cứng mạnh, . . (có bán khắp nơi) La - Chánh 532 Đông Khánh Cholon K.N.S. 57 N. 17-7-62.

KẾT QUẢ CUỘC XỔ SỐ KIẾN THIẾT

LOẠI 9B và 9BB

Xổ tại Saigon ngày 11-9-62

SỐ ĐỘC ĐẮC

TRÚNG 1 TRIỆU ĐỒNG

399.509

Trúng 100.000 đồng 3 vé sau đây :
161.168 463.149 329.179

Trúng 50.0000. 5 vé sau đây :
139.164 416.865 658.604
178.865 159.777

Trúng 10.0000. 4 vé sau đây :
70.162 30.784
17.148 07.359

Trúng 5.0000. các vé tận cùng số :
7.998 1.425

Trúng 1.0000. các vé tận cùng số :
640

Trúng 500đ. các vé tận cùng số :
435

Trúng 100đ. các vé tận cùng số
59

Bạn đọc viết

(Tiếp theo trang 3)

vào,ngang nhiên được vào học thường.

Thưa ông, hiện giờ các lớp đệ Nhất trường tư, học phí 450đ. một tháng ! Số tiền quá cao đối với con nhà nghèo ! Sự học của lứa trẻ tuổi đành phải lỡ giở trong khi mới 17, 18 tuổi đầu !!

Thưa ông, tiếng nói của chúng tôi hôm nay đã hoàn-toàn vì các trường đã học ; nhưng không vì thế mà tuổi trẻ chúng tôi phải thất vọng, chúng tôi tin tưởng vào chế độ, tin tưởng vào lẽ công bằng trong xã hội, chúng tôi không tin ở những cầu chấn nản mà bạn chúng tôi đã thốt ra : « Đời là thế ! »

Xin ông bộ trưởng giải quyết sớm cho nguyện vào hay nguy ấy.

Mong được ông bộ trưởng xét lại về danh sách học sinh ngoài xin vào, xem vì những trường hợp nào mà có những người được vào học trong khi không hội đủ những điều kiện, còn chúng tôi lại vẫn phải cầu bơ cầu bất !

Thao lẽ công bằng, xin ông Bộ trưởng cho thầu nhận học sinh ngoài vào theo điều kiện tuổi,thay bằng theo thứ tự khóa I tới đến khóa II v.v... hoặc theo điều kiện nào thì xin thông cáo rõ cho. Chúng tôi xin cảm ơn ông.

Đại diện cho một nhóm học sinh

THÁI-VĂN-HOÀNG

CỔ TÍCH BẰNG TRANH

Thiên Kim Công Chúa

Tranh của BẠCH VŨ — NGUYỄN HOẠT kể

(2) Thế là từ sau ngày rời khỏi cửa ải Thiên Kim công chúa đã trở thành vợ khả hãn Tha Bát của nước Đột Quyết. Tuy là một cuộc hôn nhân ép uổng vì quyền lợi chính trị của một triều đình nhưng cách sống của đôi vợ chồng này cũng rất đm đẹp, hòa hài. Trong thời Nam Bắc Triều những phụ nữ giống Hán lấy chồng giống Hồ thường bị người Hồ coi khinh : trái lại những cô gái giống Hồ (Mông Cổ) sang đất Hán lại được tôn trọng và chuộng. Tà tiên của Thiên Kim công chúa nên cũng là người Hồ nhưng vì đã sống lâu đời ở đất Hán rồi nên đã bị Hán hóa ; vì vậy trong con mắt của dân Đột Quyết thì hoàng hậu của họ vẫn chỉ là người giống Hồ bị Hán hóa chứ không phải là người Hán.

Cuộc đời của Thiên Kim công chúa ở nước Đột Quyết vẫn êm đềm chuyên đăng ghi chép như sau : thứ nhất, nàng đã đem hết công phu ra dạy cho con em vương hầu, quý tộc nước Đột Quyết chữ viết và tiếng nói của Trung Hoa khiến cho cả một lớp người trí thức Đột Quyết mở rộng tầm hiểu biết ra để đón nhận nguồn văn hóa Hán tộc. Thứ ấy đến Đột Quyết là một đân tộc hiếu võ không có nền tảng văn hóa nào đáng kể, ngoại trừ đôi chút ảnh hưởng của đế quốc La Mã. Về phương diện tinh thần thì như thế nhưng về sinh hoạt vật chất, nàng đã triệt để thích ứng theo tập quán của Đột Quyết : phụ nữ Đột Quyết mặc quần hẹp ống thì nàng cũng ăn mặc theo đúng như vậy, những dịp đi thăm dân ở các nơi hoặc trong các hội bắn đinh dám năng cung cuỡi ngựa đi sa hàng trăm dặm như phụ nữ Đột Quyết. Cả lần nàng cùng khả hãn Tha Bát cưỡi ngựa đi săn mọi phụ nữ Đột Quyết. Thứ nữa, Thiên Kim công chúa đã dạy dân Đột Quyết rất cả những phương pháp kiến trúc của người Trung quốc, do đó dịu vị của dân Đột Quyết ngày một nâng cao.

Tiếc thay, ân ngày nàng đã lấy chồng không bao lâu thì triều đình Bắc Châu bị đột vong Dương Kiên nhân vụ con trai đại tướng giết đi để cướp ngôi, đổi quốc hiệu là Tùy rồi xưng hoàng đế. Cả một họ Vũ vào bị giết sạch. Tin này lan đến Đột Quyết khiến Thiên Kim công chúa rất phẫn nộ. Thời ấy Dương Kiên phải sử dụng sang Đột Quyết để bình cân giao hảo ngoại ngoại vì Tùy còn đem đất lót cho vua quan Đột Quyết rất nhiều lẽ vật quý giá. Tuy vậy Thiên Kim công chúa đã dùng hết ảnh hưởng của mình sang bên cạnh Tha Bát để vận động cho nàng cự tuyệt đường giao hảo với Dương Kiên.

(Mai tiếp)

Trả lời Y-học thường thức

Cậu Hà Đình, ở Saigon. — 1) Trung bình ở người lớn, tim đập từ 60 đến 70 cái mỗi phút, nhưng có thể tăng lên nếu bị cảm xúc hay vận động mạnh.

2) Nếu bị yếu tim thì nên dì B.S chuyên môn, chớ không nên tự chữa lấy.

3) Cả thể là yếu tim và đừng nên tập tạ nữa. Nên tập thể dục nhẹ như tập thở, đi bộ v.v.

4) Cao 1m62 thì phải nặng 55 60 kg. Muốn tăng cân bằng ăn nhiều, uống nhiều, nhất là ngủ nhiều (9 10 giờ hay hơn nữa mỗi ngày) nếu trong nhiều vẫn bệnh tật.

Dùng dầu cá thu, các sinh tố, thuốc « Bicarnésine » cũng được.

Cô Nguyễn Phương Loan Saigon. Hiện nay, ngoài phương pháp thủ thuật, chưa có thuốc gì làm hết được các vết thẹo.

Tuy nhiên bảo « Jours de France» số 491 ra ngày 26-5-62 thấy quảng cáo thứ « crème de jouvence » của « Laboratoire jean d'Avèze » ở số 10, avenue de la Grande Armée, Paris 17e, có thể trị hết thẹo. Vậy cô nên biên thư sang đó hỏi xem.

Ô. Nguyễn trọng Khang, Lý thái Tô Saigon.— Theo kết quả của cuộc thi nghiệm, thì ông không có vì trúng lắm.

2) Những thứ kì trung đó thuộc loại khác, chớ không là biến thể của vi trùng « gò nổ » dâu. Ông có thể dùng «Sulfirène» 0g250 ngày đầu 4 viên, những ngày sau giảm xuống một nửa nghĩa là 2 viên. Nên uống nhiều nước nhất là nước Vinh hảo. Nếu không thì dùng «nandélamine» 2-3 viên mỗi ngày 3 lần vào các bữa ăn.

3) Những gần gần bao bà trong thời gian của các loại vi trùng nói trên nên không muốn lâm cho họ bị khi hư.

— Ô. Phạm đức Giáo, đường Lê văn Duyệt, Saigon.— Theo kinh nghiệm của các ông già, chỉ dầu đen có tính «nóc», khỏi bôn tẩc, lợi tiểu tiện. Nhiều người đã dùng qua, công dụng nhận như vậy. Đó là phương pháp giản dị nhất mà các ông đã dùng nữa.

Có ít rang và pha như «cà phê» cũng hay đấy.

BAYER
Thuốc xổ
ISTIZINE
êm dịu, công hiệu, không công phạt

Đàn NGANG Cung

Nhớ chồng

Khối hận chồng ơi khó nỗi đeo,
Phong-trần vội-lận đã bao kẻo.
Chàng đi ngại nỗi sương phơ tóc,
Thiếp ở buồn nghe gió thổi đèo.
Núi nghìn vẹn-nguyên công vác đá,
Bể tình chìm-nổi thuở buồng neo.
Nhớ chàng đứng tựa bên song vắng,
Nhìn bóng mây trôi nước lận phèo.

NGÔ-HỒ

Buộc chỉ cổ tay

Đi đâu mà vội mà vàng
Mà vấp phải cọc của chàng sổ khanh
Ngụy-hiểm thay I món đi-tình :
Trông xa lấp lánh ra hình kim-cương
Đến gần thì mới tỏ tường
Đó là giọt lệ « oan ương » não lòng.
Chàng no, quốt ngựa truy phong,
Bỏ nàng ở lại đèo bồng mới cay
Thôi thôi buộc chỉ cổ tay
« Vàn miệng » chỉ để có ngày... hoàng chực ?
« Mang con bỏ chợ » thì chưa....

THÉ-QUYÊN

Nhân ông chủ tịch

Gửi thăm Hồ Thọ

Nhớ từ thuở chia đôi đất nước,
Ông đứng lên bênh vực HÒA-BÌNH,
Phong-trào, cổ-vũ linh-đình,
Hồ-hào chung sống với anh của Hồ.
Dân tức giận liền cho nổi thủ,
Ra Hải-Phòng mà ở với « già »
Ý chừng « già » nhận chưa ta;
Nên ông tới đó chẳng ma nào vời,
Hoặc đã ngán hợ sai mất hết,
Không còn thừa đã thiết khách xa.
Xin về, Ông lạy thiết-tha,
Nên ông được đến Sơn-Hòa nghỉ ngơi.
Tưởng nhớ dịp thành thơi suy nghĩ,
Sẽ tan dần mộng mỵ ngông cuồng :
Ai đã đã-tệ một phường,
Ông nằm chực được khúc xương chúng nhân,
Nhận lấy cái hư-danh « Chủ-Tịt »
Miệng nhà nghề được dịp hô-hào.
Đon em tay bữa tay đao,
Tung ra sát hại đồng-bào nông thôn.

Nay đến lúc bị nhổ thế bi,
Nguồn con kia Ông nghĩ làm sao ?
Tìm đường dị lạy « KUT » « MAO ».
Hay «Ngôi SI-NUT » đỡ đầu được chăng
Hay tìm đến hai chàng « KHU » « VIỆT »
Xin chẳng đừng đã dít đuôi đi ?
Cáo Hồ nó xoắn lắm đó.
« SƠN », « BÌNH » (1), thế giới cần kia họ chớ.

B.L.B.

(1) Nguyễn Sơn, Nguyễn Bình.

VĂN NGHỆ QUỐC TẾ

Một đoàn thiên hay của Ý Đại Lợi

TOLSTOY tại vùng ABRUZZI

Nguyên tác : **Ingazio Silone** — Bản dịch **Trần Phong**

Nguyên tác TOLSTOY IN THE ABRUZZI đăng trên ARENA 6 tập sau của những nhà văn tự do lưu vong.

Hồi đó tôi còn là một học sinh ban trung học song những ngày nghỉ tôi lại thường tới chơi ở trụ sở của *Lega dei contadini*, tức là Đảng Nông dân Và sẵn, được thành lập tại làng chúng tôi ít năm trước đó. Đảng đó đã được tổ chức trong một năm ban hẳn và đã kiếm nên chỉ trong vòng vài giờ đồng hồ đã có tới gần ngàn nông phu làm lũ, mà hầu hết đều là những *cafoni* (1) mù chữ, đã gia nhập đảng. Vào thuở đó, nghĩa là trước thiên tai động đất, quân chúng tôi có tới gần Tám ngàn dân cư. Những hồi lề hết các đảng viên đều mù chữ nên các buổi hội họp không thể chỉ được tiến tập bằng cáo thị mà lại thường được loan báo bằng những hồi kèn đồng, và các đảng viên thường chỉ tới đây buổi họp một giờ sau khi kèn nổi hiệu — thật là một phương pháp tiện lợi, đỡ tốn thời giờ và tiền bạc. Song le, có một điều bất tiện : các cáo thị có thể loan tin không những ở nơi và thời giờ hội họp mà cho cho biết rõ mục đích của buổi họp đó : tiếng kèn đồng thì lại không thể bao hiểu được tất cả các việc vừa kể. Vì lẽ đó mỗi khi tiếng kèn trôi dậy (thường là vào buổi tối, khi nông dân đã từ ngoài đồng trở về nhà) lại mang theo một cảm tưởng lo ngại vì vợ trai rakhắp xóm làng, mà vì những lý do thật là mình bạch, điều lo ngại đã đã tăng thêm thành một nỗi sợ hãi, nhiều lúc còn trở thành sự khủng khiếp đè nặng trên gia đình các nhà điền chủ.

Trụ sở của Đảng ở Ortanova chính giữa làng. Đó là một căn một gia đình tuy không lấy gì làm giàu có cho lắm song cũng đáng được coi là khá giả nhiều hơn đám điền dân nghèo khổ. Mà nào tôi có lấm được cũng chuyện gì đáng kể trong suốt khoảng thời gian lui tới trụ sở của Đảng. Tôi viết thư và đơn từ cho các *cafoni* mà đương nhiên là không được trả tiền. Cảnh cơ cực của dân dân cày nào thì không có bút nào tả xiết. Họ phải làm việc cực nhọc từ sáng sớm cho tới chiều tối, và hầu như chỉ được ăn toàn rau cỏ với bánh bột ngô. Thế mà đối với nhiều người những tháng đó cần được nhắc nhở tới như một khoảng thời giang sung sướng và thanh thản có lẽ vì đời sống an bình được kéo dài khá lâu.

Rồi tới một năm không khép mà sự điền biến quen thuộc của sự vật : lại đã suy sụp từng giờ, vào một buổi sáng có mưa tuyết thổng Giêng, một trận động đất đã tàn phá trong 30 giây đồng hồ gần hết các xóm làng trong quận chúng tôi, và chỉ vài tháng sau nước Ý đã bị lôi cuốn vào trong trận Đệ nhất Thế chiến. Những người trai trẻng bởi cái thông đồ đã phải lên đường tòng quân. Chỉ còn chúng tôi ở lại trong cảnh hoang tàn xiêu đổ : những trẻ thơ, những ông già bà lão. Viên Chủ tỷ Đảng già nua và vương ngành lại đã dựng lên một trụ sở mới trong một lầm trại. Trụ sở hầu như là trống trải. Trong số 3 bức tranh trang hoàng phòng hội trước đây chỉ còn có tay tô Karl Marx sống sót. Ở phía dưới bức chân dung của con người có cái dầu sư tử ấy, chiếc kèn đồng trước đây thường được dùng để kêu gọi đảng viên tới họp, nay được mắc trên 1 cái đinh, nằm quên hơ bụng. Cứ lều bao bọc bốn phía bởi những chuồng gà chuồng heo mới cứa tuần lễ một đôi lần, nhưng chỉ leo tro có vài ba *cafoni* già cả tôn đó—cũng nên kể tới sự có một của viên chủ ấy là người gửi chia khoá cửa.

Những người già mua đã sớm tạo được một lập trường rõ rệt về cả hai lý do chính của cuộc Đệ Nhất Thế chiến—và tất cả các trận chiến tranh nói chung. Họ cho rằng chiến tranh là phương pháp của chính phủ nhằm làm suy giảm cái lớp nông dân nghèo khổ nhưng không ngăng lòng gia lớn mạnh. Vì mục đích đó và để bỏ xung cho các vũ khí giết người, thinh thoảng chính quyền lại cho reo rắc ít bệnh dịch tả và các bệnh truyền nhiễm khác nữa lên đầu lên cổ đám tiện dân. Lý dương nhiên là chính quyền không có chủ tâm diệt những người cày cấy ruộng nương. Mà khác, ai sẽ làm các công việc trồng trọt đó, và các chủ nhân ông sẽ sinh sống bằng thực phẩm nào đây? Và điều đó cũng đủ để giải thích một cách thôn dã và sao mà lộc não các trận chiến tranh cũng chỉ kéo dài trong một thời gian có giới hạn mà thôi.

Một buổi tối khi tôi đi ngang qua cần lều, trong tay có ôm đầy một chồng sách lớn, vẫn quen như thường lệ tôi gửi một lời chào qua khuôn cửa, thì một trong bọn mấy ông già bảo tôi :

• Tại sao cậu không thử đọc cho bọn này nghe một vài điều hay họ lựa trong tất cả đống giấy in của cậu ! »

Ý kiến đó làm tôi thích thú. Tại sao chính tôi lại không nghĩ tới điều đó nhỉ ? Chỉ tiếc khi tôi cần tìm cái gì thích hợp để đọc cho bọn họ nghe, tôi mới nhận thấy cái công việc mà tôi đinh ghé vai gánh vác mới thật là khó khăn biết là bao nhiêu ! Tất cả vốn hiểu biết của tôi chỉ toàn là những điều học trong sách vở, nghĩa là kiến thức của ghế nhà trường.

Tôi chợt nhớ tới một viên ý sĩ khác thường, lúc ấy đang hành nghề ở gần làng San Benedetto. Ông ta thường được coi như một người vô chính phủ, sống một cuộc đời bê bối, và những gia đình khá giả thường dối xử với ông một cách ngờ vực và khinh rẻ. Tôi có vài cuốn sách hay có thể cho cậu mượn đọc, » đã có lần ông ta nói với tôi như thế. Ngày hôm sau tôi kiếm cớ cần đi thăm vài người bạn học cũ đã tới San Benedeto, và chạy thẳng tới nhà viên ý sĩ để yêu cầu ông ta khuyên bảo và giúp đỡ. Tôi tìm thấy ông ta ở trong bếp đang lúi húi nấu một bữa ăn thanh đạm, và tôi vội tỉnh bày với ông mục đích cuộc viếng thăm của tôi. Ông mỉm cười, nghiêm trang và trầm mặc.

« Thật chẳng dễ dàng gì đâu, cậu ơi ! » ông lẩm bẩm» không, chắc sẽ phải là khó khăn lắm đấy ».

« Thưa đúng vậy » tôi tán thành. « Họ là những người bình dị nhưng dầu có phải là ngu xuẩn ».

« Họ khoái nghe kể chuyện tâm đắc. Một câu chuyện diễn biến tới đích theo một đường thẳng tắp — thật là đúng đi. Loại truyện dở không hẳn phải là tác phẩm văn chương đâu nhé... »

« Thế Bác sĩ có cuốn sách nào thích hợp với bọn người bình dị đó không.» Tôi hỏi đó. « Lại đây ». Ông nói và đưa tôi sang căn phòng kế bên, mà hiển hiện là văn thường được dùng như phòng giải phẫu. Dường như ông ta không quan tâm bao nhiêu tới phép vệ sinh. Sách vở, thuốc men, dụng cụ mổ xẻ và quần áo bỏ vương một cách thật bừa bãi khắp mọi nơi, ngay cả trên các ghế và trên nền nhà.

« Hãy thử bắt đầu bằngcuốn này» và ông chìa tay đưa cho tôi một cuốn sách mỏng và đã cũ rồi mức chỉ chực mục ra. Nếu cuộc thử thách thành công cậu có thể trở lại và tôi sẽ cho cậu mượn thêm vài cuốn khác.

Cuốn sách nhỏ và mỏng manh đã gồm mấy đoạn thiên của văn hào Tolstoy.

★

Tôi quay trở về. Bởi vì trời hôm nay rất nực, nên tôi quyết định dùng chân nghỉ ở dưới bóng cây mọc ở vea một thửa ruộng. Đó cũng là một dịp may để tôi làm quen với một tập truyện mới. Tôi khởi sự đọc — và không tài nào ngưng lại cho tới khi đã đọc xong trang chót. Tập truyện thật là hấp dẫn. Truyện của Polikushka làm tôi xúc động nhiều hơn cả — cái số phận phũ phàng của người nô bộc bị mọi người chê nhạo và khinh khi vì anh ta đã chót say sưa, trộm cắp; và anh ta lại còn là người phải chịu đựng một bất hạnh kinh khủng khi anh cố mua chuộc lại danh tiếng bằng cách nhận tiền để đi mua hàng. Để tôi đánh mất số tiền của chủnhân cho nên anh quá tuyệt vọng đành phải treo cổ tự vận.

Thật tác giả phải là người từ tâm và can đảm biết bao nhiêu mới diễn tả được nỗi cơ cực của thằng anh nhỏ với một tấm lòng ngây thơng cao cả đường đó. Tại sao họ lại không cho chúng tôi đọc loại truyện tương tự như vậy trên ghế nhà trường :

Buổi tối hôm đó khi tôi tới cần lều giữa trùng thì mấy ông già đường như không còn nhớ tới bao nhiêu về việc đã sắp đặt từ trước. « Chúng tôi nói cho vui miệng vậy thôi », mộnguyên trong bọn họ nói thế. « Chúng tôi già nua và dốt nát. Làm sao chúng tôi có thể hiểu được những điều in trên giấy tờ chứ ? » một người khác nói :

Tôi trả lời, giọng cứ giận : « Đây là những truyện được viết ra để dành riêng cho các ông đọc mà. Các ông cần phải nghe nhận đôi chút chứ. Hãy nghe tôi đây nào ! ».

« Những chuyện gì mới được chứ : » một ông hỏi. Câu có thể nói vẫn tắt là lôi xem đó là loại truyện gì không.

« Đó là truyện một người của giống nhau các ông — có khác chăng là anh ta sanh tại Nga. Tôi nghĩ là những gì xảy đến với anh ta có thể làm cho các ông lưu tâm suy nghĩ ».

Họ đồng ý quyết định nghe tôi đọc. Nhưng tôi cảm thấy họ làm thế chỉ vì muốn tránh khỏi lâm tôn thương lòng tự ái của tôi mà thôi.

Thoạt tiên giọng tôi ngập ngừng. Tôi rảng sức đọc tiếp, đoạn nào tiếp sang đoạn khác, một cách thật là khó khăn. Đối lúc tôi ngừng lại và giải thích cho họ rõ những cách phê điểm tương cá biệt của phong tục nước Nga. Khi tôi thấu tiêm lai cái giai đoạn của lớp người mới bằng những lời lẽ của riêng tôi, và khi tôi mất khỏi cuốn sách tôi trông thấy dầm thinh gấp của người nô bộc bị mọi người chế nhạo và khinh khi vì anh ta đã chót say sưa, trộm cắp; và anh ta lại còn là người phải chịu đựng một bất hạnh kinh khủng khi anh cố mua chuộc lại danh tiếng bằng cách nhận tiền để đi mua hàng. Để tôi đánh mất số tiền của chủnơn cho nên anh quá tuyệt vọng đành phải treo cổ tự vận.

Thật tác giả phải là người từ tâm và can đảm biết bao nhiêu mới diễn tả được nỗi cơ cực của thằng anh nhỏ với một tấm lòng ngây thẳ

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

NÓI HAY ĐỪNG

NÊN HAY KHÔNG NÊN TÌM HIỂU THƠ TỰ DO

Kính gởi bác Hiếu Chân, phụ trách mục Nói Hay Đừng báo Tự Do

Thưa bác,

Chúng thường đọc báo Tự Do và mục Nói Hay Đừng do bác phụ trách. Chúng nghĩ rằng bác là người hiểu biết nhiều, hôm chúng nên hỏm nay, chúng mạn phép bác viết thư này nhờ bác một việc.

Thưa bác, chúng hiện còn là một học sinh ở tuổi 20, nên chỉ sự hiểu biết còn nông cạn và sự suy luận còn non nớt. Chúng thường được đọc những bài thơ gọi là Thơ Tự Do. Có nhiều bài chúng đọc nhiều lần đọc kỹ tới 3, 4 lần nhưng rút cục cũng chẳng biết bài thơ đó nói gì. Những lúc ấy, chúng thường nghĩ chắc rằng mình không đủ sự hiểu biết để hiểu nó và nhất là không có một tâm hồn thơ để cảm nó. Chúng thường mang những bài ấy đi hỏi mọi người và mỗi người hiểu theo một ý khác. Thật là lầm ý, chúng không biết nên hiểu theo ý nào. Chính vì thế mà chúng phải phiền đến bác.

Đây là bài thơ mà chúng mới được đọc trong tập sơn Văn Nghệ số 13 (trang 7) phát hành vào tháng 3 năm 1962.

Thưa bác, chúng không dám phủ nhận cái hay của những bài thơ tự do. Nhưng khi đọc bài thơ này, chúng rất thắc mắc, không hiểu tác giả đã gói ghém những ý tưởng gì trong ấy? Phải chăng làm thơ chỉ là ghép chữ, kể cả những chữ không thơ chút nào, mà không cần diễn đạt một tư tưởng nào cả. Nếu quả thật như thế thì chúng đến phải bỏ học để làm thơ để sống mất thôi, vì làm thơ như thế thì dễ quá. Bác nghĩ thế nào? Theo ý bác, bài thơ này có hại cho lớp thanh niên như chúng chăng không? Nếu có hại cho thuần phong mỹ tục, có sao lại đăng trên một tạp chí lớn ở thủ đô? Chúng phân vân tự hỏi, phải chăng chúng sinh viên mê man đó chính là Sao Trên Rừng? Chẳng lẽ « Sao Trên Rừng » lại có hành động « Thơ » như vậy sao?

Chúng mong mỏi nhận được thư phúc đáp của bác. Chúng kính chúc bác mạnh khỏe và quý báu trường tồn. Xin bác nhận nơi đây tấm lòng biết ơn sâu xa của chúng.

Nay kính
H.Q.C. Hòa Hưng Saigon

★

Kính gởi Hiếu Chân tiên sinh

Trước đây, trong báo Tự Do số 1.558 ra ngày 31-5-62 trong mục «Nói Hay Đừng» tôi đã thấy có một vài điểm quá quất nẻ vẫn đề thơ tự do mà ông Trần Ích Quyện nêu ra và hiểu một cách phá hoại.

Mở đầu có câu «Định nghĩa : «thơ tự do chỉ là biến thể của thơ mới» nếu quả thật ông Trần Ích Quyện hiểu như vậy thì quả oan uổng cho những nhà làm thơ mới. Và ông đã «lỗ bịch hoá» đối phương của mình một cách khắt khe. Nếu không muốn nói là thiên cận, thiếu ý thức khi mà sự nhận xét của ông về một vấn đề chưa lõng gì làm tính tưởng. Tôi lại nghĩ tại sao khi nói đến thơ tự do ông không đem cái hay, cái đáng nói của những con người vẫn nghề chân chính ra mà chứng minh lại đi nhặt nào một vài bài thơ «vô trách nhiệm», không đủ với ý nghĩa «thơ» của nó chứ đừng nói đến cái hay, cái tính túy mà «người thơ tự do» đeo đuổi.

Một hành động vô trách nhiệm, căn cứ vào thành kiến chủ quan, để vơ đũa cả nắm, để bôi nhọ kẻ khác, trong khi ấy thực ra mình chưa ý thức được việc làm của họ— những con người vẫn nghề tự do chân chính—Như thế

(Xem tiếp trang 2)

CHUYỆN LẠ THẾ GIỚI

Máy ra đa cho người mù

Các kỹ sư Mỹ của công ty «Lockheed Missiles and Space» vừa chế xong một loại máy rada cho người mù đang để tìm biết những chướng ngại vật trước mặt họ.

Máy ra-đa này phát ra những tiếng điện siêu thanh mà máy sáy thâu lại khi gặp một chướng ngại vật phát ra tiếng dội. Người dùng máy này sử dụng những bộ phận nghe.

Những tiếng động ngăn cho người mù biết có vật chướng ngại đường. Nếu không có tiếng động nào cả thì rức là con đường trống trải.

Máy này chưa thật hoàn thiện nên chưa có bán trên thị trường. Bộ máy còn quá lớn và nặng, nhưng có thể được chế biến nhỏ hơn và nhẹ hơn nữa.

MÁCH GIÚP

Ô. N. T. L. (Tân sơn Hoà).— Vấn phải nhập ngũ như thường (cả 2 trường hợp).

Ô. Đặng Hà Nhatrang).— Thuế 40% là đánh vào giá cho thuê quá đáng (thí dụ giá đáng 2000$ nhưng cho thuê được tới 6000đ). Còn nếu giá bình thường thì chỉ phải nộp thuế lợi tức thôi. Ông có 1 cửa hàng, nhưng vì phải thuyên chuyển đi liên việc nơi khác, nhà cho thuê đi, thì ông chịu thuế lợi tức. Còn việc khai, nếu quá hạn định, có thể tự ý định đoạt về giá thuế. Có vậy thôi, chứ không có phạt gì cả.

Mọi đọc giả ở ấp Hưng Phước số 4/1, xã Hưng Định (Lái Thiêu) Trường hợp của cháu không xin miễn hay hoãn định được.

AI ĐAU VỀ BỆNH TRĨ ?

Nội Trĩ hay Ngoại Trĩ, đại tiện có máu lâu nổi đau nhức, hậu môn có mụt và sưng, chảy nước vàng, lâu ngày sinh mạch lươn nên uống TRƯỜNG PHONG TRĨ LÂU HOÀN số 57 VÕ VĂN VÂN giá 25 đồng, uống đăng nhiều ngày, do Võ văn Thiêm kế chế.

K.N. số 139 BYT/QCDP 24-7-62

TÌM THUỐC NƠI ĐÂY

BAN TRÁI SỞI ĐẬU

Mới nơi uống thuốc xây cho mọc ra hết, khỏi lo gốc bệnh còn lại giá 20.00

Hết lâu gốc bệnh còn lại thường sinh chứng xây tái khác uống :

TRIỆT NỌC ĐẬU SỞI
Giá 40đ00.

HO

Thuốc nước, thơm ngọt, rẻ uống, mau khỏi, là đặc điểm của thuốc HO THANH XÁ, Hộp A 40đ00 Hộp B 20đ00.

MÔ HÔI TRỘM

Uống ĐẠI BỔ CHÂN ÂM THANH XÁ, Giá 20đ00.

ĐI TƯỚT

Đi cầu ra nước, ra hợt, ra đàm, ra máu, phân xanh, sống phân, uống TÁ LỴ HOÀN THANH XÁ, Giá 6đ00.

ĐAU RĂNG

Sát thuốc hết hôi, khỏi đau, giá 10đ.

SÁN SƠ MÍT

Uống sau 2 giờ ra trùng. Giá 20đ.

Nhà thuốc **THANH XÁ**

26, Ngã tăng Châu Sáigòn cạnh trên hai con voi.

VÙ DƯƠNG HOÈ chủ nhân.
Đại lý Đalat: 3 Duy Tân, Đà nẵng 7 HưngVương và 41 Khải Định. Nha trang 3 Nguyễn Hoàng. Huế 18 Mai thúc Loan, Phan thiết 119 Lý thường Kiệt.
K.N. số 42 N. 17-7-62

Thảo luận về « Phong trào Đợt Sóng mới »

Chỉ có niềm tin là cứu thoát

được cái tai hại của « đợt sóng mới » ngày nay

☆ **Nếu thực tình thanh niên đi tìm một lối thoát cho tư tưởng tinh cảm của họ, thì cái lối giải quyết của « đợt sóng mới » chưa có thể thoả mãn được.**

★ **Trong những biện pháp để xây dựng một lối sống tốt đẹp cho thanh niên hiện nay, là khuyến khích họ tìm cho mình một niềm tin (bất cứ niềm tin nào), như thế họ mới có thể giải thoát được chính họ.**

Bài của NGÔ ĐÌNH VẬN

Tư tưởng dẫn đạo cuộc sống tinh thần của con người đem con người phiêu lưu trong một vũ trụ mâu thiệm. Từ thuở sơ khai, con người với những ý thức nhỏ hẹp đã nhìn sự biến hữu này bằng con mắt thế sơ. Bởi vậy có những sự vật, sự kiện nào liên hệ đến đời sống lúc ấy, được tính độ suy luận thời(suy)giải thích một cách rõ ràng nhất, người ta mới chịu nhìn nhận; còn hết thảy những chuyện khác ngoài ra đều đồ tội cho Thần linh — Phạm vi Thần linh là một thứ bất khả xâm phạm, nó cũng là nơi nương tựa vững chắc nhất cho tất cả những vấn đề chưa được giải quyết, những câu hỏi chưa được trả lời—vùng đất dai ấy con người chưa thể khám phá được. Do đó không lạ gì khi nhìn vào lịch sử văn hóa cổ truyền mang đầy tính cách Thần thánh.

Một hòn đá cũng có thần linh,hiện tượng mưa nắng sấm xét đều do các vị thần đảm nhiệm, thần linh chứng giám tất cả mọi hoạt động của con người một cách gần như trực tiếp.

Con người từ chỗ sơ khai nhất dần dần khám phá, sự khám phá lưu truyền —Từ đời này qua đời nọ đề tìm cái lý do hiện hữu của mình trên mặt đất. — Con người mỗi ngày mỗi tiến bộ về mặt tư tưởng và tự giải quyết được nhiều vấn đề phức tạp mà tổ tiên đã cho là mâu nhiệm.— Nhưng khốn khổ nhất đó là khi con người giải thích được vấn đề nào thì lại tự đẻ ra phần sinh một thắc mắc khác có phần khó khăn hơn ; do đó cái kiếp người của chúng ta luôn luôn phải bần khoăn, phải tìm kiếm.

Đoạn đường từ chỗ sơ khai đến nay tư tưởng đã được chuyên chở nhiều nhất bằng phương tiện văn học — từ chữ vẽ hình, nó (tư tưởng) đã mang lấy một hình thức đó văn học. Vậy muốn tìm hiểu về tư tưởng của một lớp người trong giai đoạn lịch sử nào đó, ta có quyền lấy lịch sử văn học để nghiên cứu. Một thắc mắc vẽ điều này : không hiểu văn học tạo lên phong trào hay phong trào tạo lên văn học.

Trở lại vấn đề, con người từ chỗ sơ khai nhất đã truyền sinh cùng lúc sự sống với những bản khoăn, nó diễn tiến cho đến ngày nay, để là sự sinh tồn của con người với thể xác và tinh thần. Như vậy sự bản khoăn là một cái tính đặc biệt của giống người — của tưởng và nhân trong khắp khối người đông đảo.

Cái bản khoăn đó là tư tưởng phát sinh từ lòng người tự hỏi bao đem nó vào văn học. Vậy tưởng hợp Không Tử, Lão Tử (tác chủ nói ở phạm vi suy luận) cho tới những mẫu người thời đại như : André Malraux, Simone Weil, Albert Camus Karl Jaspers, Jean Paul Sartre, Françoise Sagan v.v... cũng đều nằm trong đặc tính đồ-đốc tính thắc mắc của con người. Với họ, họ nói hơn quan chúng tự tạo cho mình một lối sống tinh thần, giải thoát được

(Xem tiếp trang 2)

Hộp thư Tòa soạn

Ông Phu huynh học sinh Huế — Vấn đề viết và những trường hợp cần chỉ tích và cá cá tên người bị chỉ tích cùng tên và địa chỉ của quý vị. Tên quý vị, chúng tôi sẽ giữ bí mật — và sở dĩ cần biết như vậy là để tiện việc điều tra riêng của chúng tôi nếu cần kiểm soát lại việc mà quý vị tố cáo, và cũng để tránh sự tố cáo nặc danh. Còn những thư của quý vị đề nghị và góp ý kiến, thì khói cần cho tên và địa bỉ cũng được. Mong quý vị cảm thông.

BÁO MỚI

Tự Do vừa được tin tuần sau « Saigonthô 7 » sẽ phát hành số đầu vào ngày 14-9-62.

Tuần sau chuyện vẽ Thanh niên Tết thơ và Văn nghệ, đầy 16 trang thế, giá bán 2đ. Tòa soạn đặt tại 26, Nguyễn ân Ninh Saigon.

Xin ân cần gởi thiệp cùng bạn đọc và cầu chúc tuần sau sẽ tiến mạnh tiến con đường phục vụ.

TỰ-DO

CÓ THAI MÀ BẠCH ĐÁI

Khi có thai mà con bạch đái hoặc đau trăng đa dưới, đau thắt ngang lưng, đi đứng khó khăn, đường nhu bị bế tắc, nên uống BÀ ĐÀ AN THAI số 43, VÕ VĂN VÂN do Võ văn Thiêm kế chế (Tiệm thuốc Bắc nào cũng có bán).

K.N. số 135 BYT/QDDP 24-7-62

BẠN ĐỌC VIẾT

Xin cho chúng tôi một chỗ ngồi

Kính gửi
Ông Bộ Trưởng bộ Quốc Gia Giáo Dục,

Thưa ông,

Chúng tôi là những học sinh Tư thục tại Thủ Đô, ở lớp tuổi từ 17 đến 20 vừa đỗ tú tài I khóa I ngày 24-5-1962 làm đơn này kính trưởng ông rõ :

Thường thường mọi năm những học sinh đậu Tú tài I khóa nhất, đủ điều kiện tuổi đều được thâu nhận vào lớp đệ Nhất công lập nhưng năm nay các trường Trung học như Chu văn An, Pétrus Ký, Võ trường Toản... Trường nào cũng đăng thông cáo : « Chỉ nhận những học sinh đậu Tú tài I với hạng bình thứ trở lên ». Thưa ông, chắc ông đã rõ, đậu bình thứ tại tất cả các banA,B,C,D được tất cả là bao ! ! Trong số đó lại có những người lớn tuổi. Ấy thế mà trường nào cũng chỉ thâu nhận những thí sinh đậu bình thứ trở lên ! !

Đợt thứ nhất trường Chu văn An niêm yết danh sách các học sinh lớp Đệ nhất của 2 lớp ban A, 12 lớp ban B và 1 ban C, xem vào đó, số học sinh rất rác ở các lớp, có lớp 20 người, 25 hay 30 người,chúng tôi vào hỏi ông công giám thì của trường đề thì được biết còn đợt học sinh đầu khóa II và lấy thêm bình thứ !

Thưa ông, học sinh đệ nhị của trường lên và các trường đồi về nhiều là xếp đầy 5, 6 lớp, còn lại 10 lớp nữa, với 10 lớp nầy cho học sinh đậu bình thứ của toàn quốc vào cũngcòn dư chỗ, huống hồ còn các trường P. ký Võ trường Toản Nguyễn Trãi, Hồ ngọc Cẩn, Trưng Vương, Gia Long v.v.

Mỗi trường có mấy lớp Đệ Nhất ; ấy thế mà nhà trường vẫn từ chối không nhận, ông giám học bảo với ông Tổng giám thị là nhận đơn cho những người ít tuổi (1943, 1944, 1945). Nhưng ông tổng giám thị bảo hãy cứ để đấy, cho đợi khóa hai. Đến nay khóa II đã thi xong, kết quả đã rõ ràng, số thí - sinh đậu bình thứ không có mấy so với chỗ trống của các lớp ; thế mà từ ngày khai trường học sinh cứ dồng dần, đến nay các lớp đệ Nhất của trường Chu văn An đã đông nghẹt nên chúng tôi càng thêm thắc mắc không hiểu thế nào. Thậm chí có người lớn tuổi hơn nữa cũng được

(Xem tiếp trang 2)

TÂM TÌNH HẢI CẦU

BỔ THẬN HOÀN số 2

Trị MỘNG TINH, DI TINH, HƯỢT TINH, THANH PHẾ, BỔ THẬN, BỔI TINH và BỔI BỔ SỨC LỰC.

Có 2 loại : hoàn mật và viên đẹp, đóng gói. Nhà thuốc Bắc nào cũng có bán.

VÕ VĂN VÂN DƯỢC PHÒNG 201-211 Nguyễn thái Học Saigon
Kiểm nhận BYT số 135/24-7-62

THUỐC ĐAU TIM SỐ 58

Do máu nóng, lo lắng buồn rầu thái quá, tim đập mạnh, hồi hộp, thấy mặt sắc xám ngang ngác, ngáp hơi, ợ khan, sao lãng hay quên, ngồi nằm chiêm bao sợ hãi, bảo bảo mệt.

NGUYỄN - VĂN - CUNG
THAY THUỐC BẮC — CHỢ HOÀN TÂN
80, đường PASTEUR (Chợ cũ) Saigon, Đ. T. 23.692
Chuyên trị bịnh đau lâu năm, tuyệt khó, nam, phụ, lão, ấu.
Sơm mai từ 8 tới 12 — Chiều từ 14 tới 18 giờ.
Xem mạch mỗi ngày — Chủ nhựt nghỉ.
Kiểm nhận số : 209, ngày 31-7-1962.

THUỐC BỔ THẬN, các chứng suy thận, đau lưng, đái đêm, di mộng tinh, ù tai mờ mắt, bãi hoãi bất lực. Tìm đúng
THẬN-TRUNG-BỬU La-vạn-Linh
(có bán khắp nơi)La-Chánh 532 ĐôngKhánh Cholon Đ.N.S.47 N.17-7-62

ĐAU TIM, YẾU TIM... dùng thuốc bổ tim :
TÂM-CHI-BỬU La-vạn-Linh
Trị Tim hồi hộp, mất ngủ, sáng vàng chóng mặt, chiêm bao sợ hãi, thần kinh suy kém. Dùng Tâm-Chi-Bửu để an thần, dưỡng tâm ngủ yên, hết mệt. Tổng phát hành : La-Chánh 532 Đông Khánh Cholon (có Đ. bán ở các đại lý Việt Hoa) K.N.S 218 N. 31-7-62.

THUỐC HỒNG NGUYÊN
TRị: Trẻ em HO ngắt, HO cả hướt, HO đờ một tia tai,HO một hơi hai ba chục tiếng.
Nhà thuốc HỒNG NGUYÊN
Bà DƯƠNG - XUÂN - LANG chế
Số 246, Đại Lộ Nguyễn Hoàng — Cholon
Các tiệm thuốc bắc có bán. Mỗi gói 5đ.00
Kiểm nhận số 216 — BYT/QCDP. Ngày 7-8-62

THUỐC TRỊ HỌ
CAO HỒ QUẢNG-AN-TIÊN
TRị : ho cảm, ho đờm, ho khan, ho gió, đau cổ khan tiếng, ho nhiều ban đêm mất ngủ. Mọi chứng ho của người lớn nên dùng thuốc cao ho QUẢNG AN TIÊN.
Tổng phát hành : LÝ TRÁC nhà thuốc QUẢNG AN HÒA 169 Lê văn Duyệt Saigon (Có bán ở các đại lý Việt Hoa)
K.N. số : 198 ngày 31-7-62.

THUỐC BỔ THẬN
CƯỜNG THẬN TINH QUẢNG-AN-HÒA
TRị : đau thận, suy thận, đau lưng, đái đêm, ù tai mờ mắt bãi hoãi mỏi mệt, di mộng hoạt tinh, suy yếu cơ thể, ăn ngủ thất thường.
Tổng phát hành : LÝ TRÁC nhà thuốc QUẢNG AN HÒA 169 Lê văn Duyệt Saigon (Có bán ở các đại lý Việt Hoa)
K.N. số : 196 ngày 31-7-62.

NÚT SINH-TỐ ĐỂ RIÊNG

SO 995

Hào nghiêng đầu nhìn chỗ vào mặt bạn và xấn xổ hỏi :

— Có thật anh tin rằng chết như thế là xong mọi bổn phận không ?

Công cúi mặt nói nhỏ :

— Ấy là tôi gói liệu như thế.

— Ừ, có thế chứ ! Tôi tưởng nếu anh tin như thế thật thì tôi sẽ khuyên anh treo cổ lên xà nhà cho gọn chuyện.

Đây nầy,tôi cho rằng bổn phận của anh là thế nầy nầy.Trước hết đối với gia đình bên anh thì vì anh là người đắc thắng còn sống sót, anh phải làm thế nào để bù lại số người đã chết, chứ không phải là tự giết đi cho tuyệt. Sau nữa anh đã lấy vợ rồi,anh phải đẻ con, nuôi nấng vợ con anh, dậy dỗ cho chúng nó nên người, để mai sau chúng nó làm việc cho nó và cho xã hội, nếu anh muốn Đồlà bổn phận cao nhất, khó nhất và lâu dài nhất. Nếu ra thế cũng còn bao đó là mình ý nghĩ cổ lỗ nhưng tự thuở loài người bắt đầu có văn minh đến nay không ai nghĩ ra được điều gì mới hơn đâu.

Người thợ gạt đi :

— Tôi biết rồi. Sách luận lý ở lớp ba cũng dạy rằng cố gia đình mới có xã hội. Nhưng nếu mọi người ai nấy cứ ôm lấy gia đình thì lấy đây ra người chiến đấu cho dân tộc, cho xã hội. Rồi Pháp trở lại cai trị dân mình, rồi chúng nó lại bóc lột, lại đàn áp. Dân mình sẽ lại sống nhẽo nhóc. Hàng năm lại biết bao nhiêu người chết đó.

Câu chuyện xoay về mặt chính trị khiến cho Hào dâm lúng túng. Mặt nước hồ Gươm đã lấp loáng ở phía trước mặt mà anh vẫn chưa tìm cách ăn mòn, chứ dừng vội nói đánh đổ, được ý định ra lính trong đầu bạn. Cuối cùng, anh cho rằng chỉ còn cách nhắc đến Thơm.

— Nầy, anh ơ ! Hình như tôi thấy chị ấy sắp có tin mừng ấy không ?

Công đang đắt xe đi, bỗng dừng xững. Anh ta há hốc miệng nhìn Hào rồi tròn mắt nói :

— Không ! Đã làm gì cả.. Ai bảo anh thế.

Không ngờ rằng lời hỏi thăm vẩn vơ ấy lại có ảnh hưởng mạnh đối với bạn đến như thế, anh mim cười làm ra vẻ bí mật :

— Việc gì phải đợi ai bảo. Để ý một tí thì biết chứ. Anh dừng vờ...

Hào lại cất bước, nhưng bạn nắm tay anh giữ lại :

— Rồi đã ! Tôi không vờ đâu? Anh nhận thấy nhà tôi có gì khác anh hãy làm phước nói cho tôi biết với.

Anh bịa luôn một mạch :

— Hôm nọ, cách đây độ hơn một tuần,tôi ngủ dậy trễ,thấy chị ấy ngồi ăm ọc ở đầu hồ.Thình thoảng tôi lại thấy chị ấy hay ăn những của chua. Sáng hôm qua trước khi tôi đi làm, chị ấy còn mới tôi ăn khế xanh chấm muối nữa đấy.

Công nghe tối tăn ngần cất bước. Thái độ ấy của bạn làm cho Hào lo ngại. E rằng mình đã có điều gì thất thể, anh hỏi, sau một cái lết mắt :

— Nếu có thật như thế thì anh không mừng à ?

Ngước mắt sang nhìn anh người thợ đáp :

— Mừng hẳn đi chứ, sao lại không ! Nhưng tôi vừa thương nhà tôi, lại vừa lo. Anh xem, tình thế mà ra phải chứa vớ đi.

À, mà tại sao anh tôi thấy thế mà nó không nói cho tôi biết nhỉ?

— Có khi chính chị ấy cũng không để ý đến hay không biết nữa ấy chứ.

Nói buông lời, chính Hào cũng không hiểu tại sao anh lại tìm được câu trả lời nhanh đến thế. Công vẫn bắn khoăn :

— Nhưng tại sao anh biết ?

— Trong sách người ta có dạy đủ cả. Khi bắt đầu có mang đàn bà còn thay đổi tính nết nữa cơ.

Hay xúc cảm, hay khóc ; khi thì ngủ nhiều, khi thì lại vật vã... Các cụ bảo như thế là ốm thì ốm giỏ là đúng lắm.

Bạn anh gật lấy gật đầu :

— Thế thì đúng rồi ! Anh có nói, tôi mới nhận ra. Nhà tôi đạo nầy hay khóc lắm đêm lại ít ngủ...

Nghĩ rằng có khi nói chơi mà thành sự thật, anh khuyên bạn :

— Anh nên để ý sản sóc chị ấy chứ. Đừng để nhà tôi phải lo lắng vì anh hưởng quá sức ước lượng của anh.

Người thợ đăng hắn lại, bộ diệu như sắn sàng lên xe :

— Tôi về nhà một tí. Anh xin phép nghỉ hộ tôi hôm nay.

Hào hoảng hốt. Nếu Công về gặp vợ ngay lấy giữ, những điều anh vừa nói tất sẽ lòi ra hết là bịa đặt. Giữ chặt lấy yên xe của bạn, anh nói rất nghiêm trang :

— Để đến trưa anh về hỏi thăm chị ấy cũng chưa muộn. Phải làm xong công việc hàng ngày đã rồi mới có thể lo việc riêng của mình được...

Cái nhìn ngay thẳng của Công chiếu vào mặt anh khiến cho anh bối rối. Tuy vậy, anh vẫn cón đã để nói tiếp :

— Và lại, nếu anh vẽ gặp chị ấy ngay bấy giờ thì tôi mang tiếng bẽn sẽn.

Người thợ nhìn xuống rồi lại dắt xe đi. Hoàn không dủ can đảm để chịu đựng một lần nữa cái nhìn của bạn. Anh nói :

— Thôi, gần đến nơi rồi, anh lên đến nhà báo trước đi kẻo đứa nào trông thấy nó lại nói ra nói vào.

Công lẫm lũi đắt xe xuống đường. Đã ngồi lên yên, anh ta còn nghiêng đầu hỏi :

— Chốc nữa về, tôi có phải đợi anh không ?

— Ờ... ờ... Anh cứ về. Tôi phải đi mấy công việc rồi sẽ về thẳng.

Hào nghĩ rằng có lẽ anh nên quay về ngay lúc ấy để báo cho Thơm biết cái kế mà anh mới bày ra để làm cho Công phải bỏ hẳn hoặc tạm hoãn ý định xin đi lính. Nhưng anh không sao quyết định được và chần anh cứ bước tới. Bước xuống đường để đi vòng qua mặt trước Đồn Cảnh sát Trung ương rồi anh lại bước lên.

Cái ý canh mọc lên từ mấy hôm trước mà ngày bốn buổi anh đi ngang qua vẫn lâm cho anh giật mình. Người lính đứng trong ụ cười với anh. Cái cười của hắn thật vô duyên.

(Mai tiếp)

KHÓI SỐNG

Truyện dài của LÝ - THẮNG

ĐAU TIM — THẬN

Vì làm việc quá sức, lo lắng buồn rầu, thường hay sinh ra mỏi mệt chóng mặt, đau lưng, đái đêm di mộng hoạt tinh, trí kém hay quên, thần kinh suy nhược, tim đập hồi hộp hay giật mình, nóng nảy, khí yếu nhức cụt, kém ăn ít ngủ dùng ngay

TÂM - THẬN - BỬU PHƯỚC - LINH
HUỲNH-TRIẾT-ANH 110 bis đg. Khổng Tử Cholon có bán khắp nơi.
Kiểm nhận số 266 ngày 7-8-62.

TỰ DO

TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC

Thủ đô và các tỉnh

BÁC SĨ THƯỜNG TRỰC

THỨ NĂM 13-9-1962

TRƯA : 13g. đến 15g. CHIỀU : 19g. đến 6g. sáng hôm sau
B.S. Đỗ-xuân-Giq 397, đại-lộ Đồng-Khánh
Nguyễn-văn-Nhung — 228, đường Trịnh-minh-Thế Khánh-hội
Trần-sỹ-Đàn 156, đường Bùi-thị-Xuân Saigon
Nữ Nguyễn-văn-Hạnh 58, đường Hiền-Vương Saigon

★ Tin thêm về tổ chức buôn lậu chất ma túy.— ĐÔ THÀNH.— Sẽ bảo qua chúng tôi đã loan tin Nhà Tổng Giám đốc Quan thuế Saigon, đã khám phá ra một tổ chức buôn lậu quốc tế chất ma túy « Mặt-phin », từ Hương Cảng qua Nam Vang rồi đưa vô Saigon tiêu thụ và bắt được gần 1 kilô mặt-phin tại nhà Lương văn Hiệp ở Trương tấn Bửu-Tại bắt, Hiệp khai, số « mặt phin » nói trên là của người chủ đầu của y tên Lê cẩm Vân 27 tuổi, là vợ một sỹ quan cao cấp. Nhà chức trách liền mời bà Vân tới, sau đó bà này bị đưa về thẩm vấn. Theo lời người biên chuyện cho hay, thì số mặt-phin từ Hương Cảng qua Nam Vang rồi về Saigon có khi đi bằng đường bộ, cũng có chuyến về bằng máy bay thường dùng để hoặc kỹ mang nó gắn của một cơ quan ngoại giao nào để đi đường thôi sự kiểm soát và nhân viên nhà chức trách. Nếu đã đi thoát được nhiều lần. Nội vụ này mới sẽ giải tiếp.

★ Bị trúng đạc vì ăn bánh trung thu hay thịt bò hộp ?— ĐÔ THÀNH.— Chiều 11-9 ông Huỳnh trung Chấu 8 tuổi, nhà ở số 50 đường Hồ Hưng (Chi Hòa), Bữa cơm chiều gia đình ông này lấy thịt bò hộp ra ăn với cơm, sau đó mọi đều bình trung thu ra ăn trang miệng, nhưng không ngờ tới 9 giờ đêm ông Chấu và 7 người trong nhà đều Nguyễn chí Thanh 14 tuổi, Nguyễn minh Đức 25 tuổi, Nguyễn thị Phương Chi 30 tuổi, Nguyễn thị Mỹ Hạnh 18 tuổi, Trần văn Cang 29 tuổi, Huỳnh thị Thu Phương 7 tuổi và bà cụ Nguyễn thị Phép 62 tuổi đều đi mửa bất tỉnh. Người ta liền chở các nạn nhân tới bệnh viện Đô thành cứu cấp.

★ Vô ý làm rớt súng nổ bị thương.— ĐÔ THÀNH.— 10 giờ đêm 11-9, Trần ngọc Thanh 26 tuổi nhân viên cảng an tuần sự tại Trung Tâm Huấn Luyện. Trong lúc ông Thanh vác súng đi tuần ở trong thành vô ý làm rớt súng. Súng nổ đạn trúng ngay vào cổ chân làm ông bị thương nặng liền được chở tới bệnh viện cứu cấp.

★ Phát quỹ trung thu cho trẻ em nghèo trong quận 11.— ĐÔ THÀNH.— Nhân dịp tết Trung Thu Bà Chấp Hành Phong viên L.Đ.P.N. Quận Nhì, đã xuất quỹ mua 1.000 phần quà cho trẻ em trong 7 phường thuộc khu vực Quận 11. Đúng 8 giờ sáng 11-9 bà Cảnh sát Trưởng Quận II cùng Quý bà Trưởng ban Chấp hành P.T.L.Đ.P.N. đã đem tặng số quà này tới các trẻ em nghèo ở khu đó sinh.

★ Trộm Taxi gỡ lấy 2 bánh sau rồi bỏ.— ĐÔ THÀNH.— Số báo hôm qua, chúng tôi đã loan tin anh Trần kim Tài tài xế lái chiếc xe taxi số NBT.816, đến tại gốc đường Bùi thị Xuân và Bùi Chu vào tiệm nông cụ phở, thì ra thì xe biến mất. Đến 10-9 nhân viên cảnh sát đi tuần tới hồi 49 đường Ngô đình Khôi thì thấy chiếc taxi của anh Tài ở trước cửa nhà số 123/2 đường ngô đình Khôi, nhưng xem lại xe thì thấy hai bánh xe sau đã biến mất. Chiếc xe này liền được trả cho chủ.

★ Chẳng bắt cón bỏ nhà ra đi, vợ rượt theo chém cho 1 dao.— GIA ĐỊNH.— Sáng ngày 10-9 anh Trần a Sui 31 tuổi làm công ngụ tại ấp Tân Việt 2A Tân sơn Hoà (Gia Định) có chuyện xích mích với vợ là chị Mai thị Tư 32 tuổi. Sau một hồi cãi nhau anh Sui bỏ nhà bằng xe đạp đi, thì Tư xách dao chạy theo đâm 1 dao nơi chân mặt máu ra đầm đề, được chở đến bệnh viện điều trị.

★ Bị chọi đâm về, bị du đãng đón đánh.— GIA ĐỊNH. 11 giờ đêm 10-9 Doãn văn Quí 18 tuổi học sinh ngụ tại đường Lê văn Duyệt (Gia Định) đi chơi qua quán Lê Lí thì Bà Chiêu bị du đãng đón đánh bị thương. Cùng đêm nói trên Lê văn Dũng 34 tuổi ở ấp 7 đường Dương công Trường (Thị Nghè) đi chơi về cũng bị kẻ là mặt đón đường đánh lỗ đầu. Cả hai nạn nhân được chở vào bệnh viện điều trị.

★ Vô ý làm súng nổ chết 1 bạn bóng đội.— BÌNH DƯƠNG.— Nguyễn văn Gát 9 tuổi đang trong khu cái buồn Phú Lợi (B.D) bắt phèn gác giao lại cho anh Trần văn Thái bình anh Gát lấy súng bắn thử để trong đám cỏ phía sau lưng ra trước ngay chỗ lấy súng ra chỉ. Được biết nguyên nhân là vì Thái vô ý để súng nổ làm chết bạn đồng đội. Thái liền bỏ chạy.

★ Chém nhầm phải con vì tưởng là trộm.— KHÁNH HƯNG.— Ông Đỗ văn Xanh 43 tuổi nhà ở ấp Sắc Đỗ xã An Ninh, quận Thuận Đức (Bến Xuyên) bao đêm thường bị kẻ trộm vào nhà lấy đồ, khuya đêm 9-9-62 ông ngồi ở nhà sau để canh chừng, giữa lúc đó cậu Xuân đi tiểu ngoài hè, tưởng là trộm, ông liền rút dao nhảy tới chém cậu con một dao sau cái vai rồi rất là lành đi. Người nhà đến đưa ra thì mới hay do là cậu Xuân đang nằm trên võng mà bắt tính. Cậu Xuân liền được đưa đến bệnh viện cứu cấp nhưng bệnh tình có phần nguy ngập. (ML)

★ Du đãng tưm đánh ông Hội viên Cảnh sát đoạt 2.000 đồng.— ĐỊNH TƯỜNG.— Hồi 5 giờ sáng 9-9-62 ông Lê hồng Hữu 36 tuổi Hội viên Tri chánh xã Bình Phan tại Quốc lộ Ch. Cọn bị 5 du đãng đón đường đánh tưm thương. Trong thì đã nhỏ có chiếc xe đạp chạy tới chúng vô xe tuần tiễu liền bỏ nhau bỏ chạy và đoạt rất cấp đi trong đựng 2 ngàn đồng và nhiều giấy tờ ông Hữu được chở vào Bệnh viện Mỹ tho cứu cấp. Bệnh tình của ông rất trầm trọng nhà chức trách mở cuộc điều tra và truy tầm bọn du đãng rất gắt. T.T.

★ Giựt hụt tới hai triệu bạc.— GIA ĐỊNH (T.T.).— Mới đây bà Nguyễn thị Tư ngụ tại số 5, ấp 2, đường Bùi hữu Nghĩa Gia Định có đem đến biên lý cuộc thưa bà Đỗ thị Yến và tới Ngân hàng Paribas 244,000đ. Bà Yến là người đã từng giựt hụt nhiều lần. Tất cả số tiền bà giựt, theo các đơn thưa của nạn nhân cộng lại đã thành số bạc không lì : gần hai triệu đồng ?

★ Nhất gan nên mất xe gắn máy.— SAIGON.— Em Lê văn Dinh 18 tuổi học sinh trường Hồi Khoa ngụ tại số 176, xóa Chương Dương Saigon vừa bị mất gắn chiếc xe Velosolex. Nguyên ngày 10-9-62, vào lúc 3 giờ 30 chiều, em đi xe tuần đường Bà Chương Dương thì chính lúc đó ngồi kế quán mặt có gắn em máy lắm. Tên này thấy em liền chạy lại [illegible] mượn đồ. Thấy bộ dáng hung hăng của hắn, em Dinh sợ vội xe cho mượn xe và... tên này thót lên xe chạy đi luôn. Dinh chỉ còn có nước đi trình nhà chức trách.

TRƯỜNG TRUNG THỨ 214/2 Phan-đình-Phùng
LỚP TRIẾT HỌC (LỚP MỚI)
KHAI GIẢNG 17-9-1962
● Phải ghi tên trước.

PHÁT HÀNH
19-9-62 MĂNG-NON LOẠI MỚI
In Offset 6 màu, 24 trang, Giá 2$
Mỗi tuần xuất bản 3 kỳ : Thứ ba, năm và thứ bảy
Ngoài việc tăng cường số trang, in màu thật đẹp, các em sẽ được gặp SUN, SAO khám phá « KHO TÀNG » HỌ CHÊ » cô giáo từ mấy trăm năm nay, đọc hoa sĩ VĂN ĐẠT trình bày. Và « ĐỘNG VƯƠNG MA » của họa sĩ TIẾN MẠI, rất ly kỳ hấp dẫn.
BA TRUYỆN DÀI ĐẶC SẮC :
1) BẮT MA của Nguyễn Hoạt (sự rợn tóc gáy).
2) TÌM MỘT MÁI NHÀ của Trần - Việt - Sơn (đề an ủi các em không nhà).
3) NẰNG TÌNH TỐC TRĂNG của Anh - Mai (có con yêu tình rất đẹp nhưng không phải là ma)

Đã phát hành : MAI SỐ 5
(bộ mới) ra ngày 10-9-62
— Thủ tướng Adenauer đã tăng cường được vị trí của ông tại Đức
— Tình hình kinh tế Mỹ khác đến trước sức bành trướng của các thị trường là hợp trong thế gưu (Hoang Minh Tuynh)
— « LÉVIATHAN » của Thomas Hobbes (Hoàng quốc Tân)
— Bức thư thành mình của Nhà T.G.D. Thuế vụ vô bài « Thuế thổ trước..» (Mai).
— Nói có đơn khốc liệt của KAFKA (Phạm công Thiện)
— Nhân sinh quan của Trang Tử (Trần vương Hiền)
— Truyện ngắn « Những người cô mặt » (Trịnh khắc Hồng)
— Gặp chuột » (Quốc Tùng)

Lạp - trường

(Tiếp theo 1 trang 1)

Ngoài chúng ta đã gặp ra. Vào ngày hôi vui vẻ cho nhà đường không phải cứ đem bò thì đến chứ tăng phẩm rồi cho là đủ. Vấn đề đặt ra là xem xã hội chúng ta tổ chức giây dựng cho đến trẻ cũ cút vô thăm nhân như thế nào cho chúng khỏi rơi vào cuộc đời tối lỗi, và giúp cho chúng ý thức đời nên sống mới cho xứng đáng.

« Những người sống quá vỉ kỷ, nhu như nghĩ rằng những trẻ nhỏ lạc lõng nghèo nàn kia nào có liên can chi đến cuộc sống của họ, cần phải hiểu rằng : tình trạng bất định của xã hội đâu có thể chỉ lo công việc của một nhóm người có quyền, có thế hoặc có của mà phải lo công việc xây dựng tự nền móng, tủ chỗ thôn xóm hiệu lành đến khắp hang cùng ngõ hẻm ở nơi đô thị... »

Những câm nghĩ chân thành năm xưa (2) nay cũng với công cuộc chiến đấu ngày thêm mở rộng, chúng tôi thấy lại công có bên phần nên nhắc lại để chúng ta cùng chung lo.

TỰ DO

TIN MỪNG

Được hồng thiếp hỷ tin Bà Sương phu PHAN TỪ ĐÂN sẽ làm lễ vu quy cho trưởng nữ là Cô PHAN THỊ VÂN ANH, sinh duyên cùng Cậu QUÁCH ĐÌNH CUÔNG, thứ nam Bà Sương phu QUÁCH ĐÌNH PHÁCH; hôn lễ sẽ cử hành tại Saigon ngày 16-9-62.

Thành thực chúc vui cùng hai họ và chúc Tân lang Tân nương trăm năm bên duyên tơ tóc.

Ông Bà NGUYỄN THỂ ĐỨC

KỂ TỪ SÁNG THỨ NĂM
13 - 9 - 1962
nhân dịp Tết Trung Thu

— RẠP —
MAJESTIC
Hân hạnh trình bày xuất phẩm PHÁP — Ý của hãng COLUMBIA.
Tuổi xanh đem hiến cho đời
(La meilleure part)
Cinémascope — Tmàu Eastmancolor
Nét tiếng Pháp — Phụ đề Việt ngữ

- Cuộc chiến đấu mãnh liệt của các trang thanh niên anh hùng hăng hái vì bổn phận thiêng liêng...
- GÉRARD PHILIPPE một thân tượng của màn bạc Pháp diễn tả sống động trong vai một kỹ sư gan dạ, có đức đưa rõ với tử thần.
- MICHÈLE CORDOUE mất sắc trong vai người đàn bà duy nhất trên chiếc đập khổng lồ cao 2000 thước giữa những trang thanh niên xa lạ, tầm lý.

Cuốn phim lý tưởng của tuổi thanh xuân

Cáo thị đấu thầu công khai

NƠI VÀ NGÀY MỞ THẦU.— 8 giờ 30 sáng ngày 1-10-62 tại TrịnĐạo duy Từ đường Nguyễn tri Phương nối dài (Phu-tho) Saigon.

MỤC TIÊU CÁC VIỆC THẦU.— Công tác xây cất doanh trại, tu bổ, thiết lập hệ thống điện nước và cung cấp sơ mảng, tôn, thước trên mỗi cho QĐVNCH, gồm 14 lô trị giá ước lượng chung là 16.671.400$00

NƠI THAM KHẢO BIỂU LỆ SÁCH.— (trong những ngày giờ làm việc) tại :
— Nhà Tổng Giám đốc Hành chánh Ngân sách và Kế Toán, số 63 đường Gia Long Saigon.
— Trại Đạo duy Từ đường Nguyễn tri Phương nối dài (Phu-tho) Saigon.

CÁO THỊ ĐẤU THẦU CÔNG KHAI

NƠI VÀ NGÀY GIỜ MỞ THẦU : tại Trại Tiếp Đã Banmêthuột hồi 09 giờ ngày 27-9-62.

MỤC TIÊU VIỆC THẦU : 1°) Công tác xây cất doanh trại tạm thời cho QĐ.V.N.C.H. trị giá ước lượng : 2.11.200đ.

NƠI THAM KHẢO BIỂU LỆ SÁCH TRONG NHỮNG NGÀY GIỜ LÀM VIỆC :
— Tổng Nha Hành Ngân Kế, 63 Gia Long Saigon.
— Trại Đào duy Từ, đường Nguyễn tri Phương Phú thọ, Saigon.
— Trại Tiếp Đã Banmêthuột (cổng số 1 BMT).
Chỉ huy Trưởng Trại Tiếp Đã

(Tiếp theo 2 trang 1)

Ninh cho biết chuyện một anh cán bộ nọ, chiều thứ bảy bảo cũng đưa vô cho tư một gói bọc ni lông Chị vừa mang mọi cung cái gì ấy, mà để lại cho người nào, mà để lại cho người khác, mà chuyển lần vài đồng lại.

Nội dung ấy toàn là những thứ hàng phải mua bằng phiếu, bà con khó khăn. Thay chuyện đó số của ra và anh r. đã thu nhận ở cơ quan.

Bạn Trần xuân Viên ở Hà nội phân anh một việc khác bằng mấy câu vần vần.

Xe ông mua ở cơ quan
Giá vừa tám chục (1) chu toàn bấn hai
Vì đi hơn một năm trời
Muốn thay ông nhưng cho người bạn quen
Giữ lại phải đền
Đã đói năm bách, lại thêm mấy đồng
Chỉ tiết thay những cán bộ thay anh hiện giờ cũng chẳng phải qua hiểm ! Những anh cán bộ mà bước bên kiểu quân của nhau đã tệ. Vì họ đã quên cái cốt cách, cái lương tâm của người cán bộ trong chế độ dân tự hoa của chúng ta !»

(1) Tiền mới

Cáo thị đấu thầu công khai

NƠI VÀ NGÀY MỞ THẦU.— 8 giờ 30 sáng ngày 1-10-62 tại TrịnĐạo duy Từ đường Nguyễn tri Phương nối dài (Phu-tho) Saigon.

MỤC TIÊU CÁC VIỆC THẦU.— Công tác xây cất doanh trại, tu bổ, thiết lập hệ thống điện nước và cung cấp sơ mảng, tôn, thước trên mỗi cho QĐVNCH, gồm 14 lô trị giá ước lượng chung là 16.671.400$00

NƠI THAM KHẢO BIỂU LỆ SÁCH.— (trong những ngày giờ làm việc) tại :
— Nhà Tổng Giám đốc Hành chánh Ngân sách và Kế Toán, số 63 đường Gia Long Saigon.
— Trại Đào duy Từ đường Nguyễn tri Phương nối dài (Phu-tho) Saigon.

Nóng lạnh, cảm, cúm, đau nhức
ANTIGRIPPAUX
VITAMINE B1
BÙA BỔ ĐẦU NGƯỜI NHẠY HIỆU CHỨNG TỐA
CÓ BÁN VIÊN LẺ TẠI NHÀ THUỐC TÂY

TẾT TRUNG-THU
BỘT SỮA OTIN đầy đủ dưỡng chất và sinh tố
BỔ — THƠM — NGON — ĐẸP
Làm quà quý trẻ em
Trẻ em, Thiếu nhi dùng Bột Sữa OTIN
MAU MẬP, CHÓNG LỚN, KHỎE MẠNH
Giá một hộp cỡ trung 34đ.
Bán tại các Nhà Thuốc Âu-Mỹ và thực phẩm

NHA THƯỜNG-CẢNG SAIGON

ĐẤU THẦU CÔNG KHAI ĐỀ TRUNG ĐỒ

thuộc địa phận Thương Cảng Saigon — Cholon
Niên khóa 1963 — 1964

Ngày 6 tháng 11 năm 1962, hồi 8giờ rưỡi sáng, tại Văn phòng Nha Thương Cảng Saigon, 1 dạ lộ Hàm Nghi Saigon, sẽ có mở một cuộc đấu thầu công khai để trung đồ trong hồn hạn HAI NĂM, từ 1-1-1963 đến 31-12-1964 tại các bến đã thuộc địa phận Thương Cảng Saigon như sau này:

TẠI SAIGON :

1°) Đã Saigon — An Lợi Xá (đã máy Thủ Thiêm)	Đã máy và đã nhỏ
lưỡn đã chèo tại cột nhà Thủ Ngữ.	Đã chèo
2°) Đã Đã Thám (Diamude cũ) (Kinh Tàu Hủ)	—id—
3°) Đã Cầu Khe và Cộng Hoà (Nancy cũ) (Kinh tàu hủ)	—id—
(lưỡn 2 bến đã ngách Cầu Khe và Cộng Hòa)	—id—
4°) Đã Cầu Giệc và Bến đã Kinh	—id—
5°) Đã Cầu Ông Lãnh (luồn bến đã ngách cầu ông Lãnh)	—id—

TẠI CHOLON :

6°) Đã Vũ đã Ngụy (Palikao cũ) (Kinh Tàu Hủ)	Đã chèo
7°) Đã Hà Bây (Ta Quarilles) (Kinh Tàu Hủ)	—id—
8°) Đã Bình Đông (Kim Tiêu Hủ)	—id—
9°) Đã Rạch Ruột Ngựa — Lò Gốm	—id—
10°) Đã Rạch Cát qua Phú Định và Kinh Đôi	—id—
11°) Đã Phong Phú	—id—
12°) Đã Phú Lâm và đã Kinh Đôi	—id—
13°) Đã Xóm Củi — đã Xóm Chỉ và Tân vị Yếu	—id—
14°) Đã Cây Keo — đã Cho quán và đã Chợ Lớ	—id—
15°) Đã Phú Định (Cây Dương)	—id—
16°) Đã Kinh số 1 và Kinh Đôi	—id—
17°) Đã Lò thao Hưng Việt và bến đã Tân Lập	—id—
18°) Đã trước Chân vị viện và Lò heo	—id—
19°) Đã trước Đông Phú	—id—
20°) Đã trước Công Ty Thủy Tinh	—id—
21°) Đã trước nhà máy SARI.	—id—

1.— Tiền ký quỹ tạm ấn định 40.000đ.00 cho đã máy Thủ-Thiêm và 6.000đ 00 cho đã chèo.

2.— Đơn xin dự cuộc trung thầu đã phải để đề xin kiểm nhận của Nha Thương Cảng, ít nhất là 10 ngày trước cuộc mở thầu (ngày 25-10-62, lúc 17g30 là ngày chốt) và chỉ kể cho người đệ đơn phải đo cơ quan Chính quyền thị thực.

Các nơi khiếu kiện được trong điều kiện sách lệm với đơn xin bề thầu (theo mẫu của Nha Thương Cảng) có giấn con niêm 108, có thể gửi bằng thư bảo đảm đề thơ tới Nha Thương Cảng hồi 17 giờ ngày trước sự mở cuộc đấu thầu, hoặc đem nộp cho Văn phòng Thương Cảng trước giờ mở cuộc đấu thầu.

Chỉ xe đấu thầu và mẫu đơn đã dự thầu trung đồ có để tại Văn phòng Nha Thương Cảng trong những ngày và giờ làm việc.

Saigon, ngày 7 tháng 9 năm 1962
NHA THƯƠNG-CẢNG SAIGON

VIỆT NAM CỘNG HÒA
Bộ Cải Tiến Nông Thôn
Phủ Tổng Ủy Hợp Tác Xã và Nông Tín
Trung Tâm Nghiên Cứu và Huấn Luyện Hợp Tác Xã

Thông cáo

(Tiếp theo Cáo thị đấu thầu hạn chế ngày 3-9-1962 v/c xây cất trụ sở Trung Tâm Nghiên Cứu và Huấn Luyện Hợp Tác Xã tại đường Lê văn Duyệt Gia Định)

PHỦ TỔNG ỦY HỢP TÁC XÃ và NÔNG TÍN
trân trọng thông cáo :

Các thầu thầu nào xin tham dự cuộc đấu thầu cần phải có mặt tại Phòng Hội Đồng Phủ Tổng Ủy Hợp tác xã và Nông Tín số 2 đường Võ đi Ngun Sa gon, ngày 26 tháng 9 năm 1962 hồi 16 giờ hoặc có đại diện có giấy ủy quyền hợp lệ để nhận giấy bảo kết quả và sự được chấp nhận dự thầu.

Người nào không đến sẽ xem như là mặc nhiên không dự cuộc đấu thầu.

Các nhà thầu được chấp nhận phải nộp tiền ký quỹ tạm tại Ngân khố và nộp đơn chứng thầu trong 9 giờ sáng ngày 29 tháng 9 năm 1962 tại Phủ Tổng Ủy Hợp tác xã và Nông Tín.

Saigon, ngày 12 tháng 9 năm 1962
Tổng Thư Ký, Phủ Tổng Ủy Hợp Tác Xã và Nông Tín
NGÔ QUANG HUY

Bố Cáo

Ngày thứ sáu 21-9-1962 lúc 8 giờ 30 sáng, tại Khu Cơ khí của Nhà Cảng Cơ Hàng Không Tân sơn Nhất, sẽ bán đấu giá công khai :

5 công xe : 2 jeep Willys, 2 camions CORBITT, DENIS và FORD

Dụng cụ cơ khí : Máy ngiện, máy phun nhựa, lò nấu nhựa, máy chuyển tiếp, máy xúc đá, máy xay đá, máy sàn bằng, Máy trực, bồ lô, máy thổi nơi, dụng cụ kéo cây, cần trục, trực điều khiển, máy bơm nước v.v... do Nhà Cảng Cơ Hàng không và thải.

Chú ý : Phải trả thêm 10% số phí phụ trội. Các công xa chưa đăng thuế quan.

Xem : Chiều 20-9-1962 từ 15 đến 17 giờ tại Khu Cơ Khí Nhà Cảng Cơ Hàng Không tại Tân sơn Nhất.

Chủ sự Trước bộ Phòng 2.

TẶNG THÊM KHÁN KIỂU DIỄM
NUÔI DÁ MẶT MIN-MÁN
TRỪ HẾT MỤN TÀN NHANG
là 3 tác dụng của
MỸ-PHẨM Impérial
Tổng Phát hành : PARFUMS SELECTIONNES IMPÉRIAL
35/7 C. PHAT DIỆM - SAIGON

THUỐC ĐAU TIM SỐ 58
Đau mỏi nóng, lo lắng buồn rầu thái quá, tim đập mạnh, hồi hộp, chóng mặt sắp sửa ngất, ngủ hay, ăn kham, xao lăng hay quên, mất ngủ, chiêm bao sự lãi, bão bão mệt.
NGUYỄN - VĂN - CUNG
THÂY THUỐC BẮC — CHỢ HOÀN TÂN
80, Đường PASTEUR (Chợ cũ) Saigon, Đ. T. 23.692
Chuyên trị bịnh đau lâu năm, toàn khoa, nam phụ, lão, ấu.
Sớm mai từ 8 tới 12 — Chiều từ 14 tới 18 giờ.
Xem mạch miễn tiền — Chén nhựt nghi.
Kiểm nhận số : 209, ngày 31-7-1962.

Nét cắt tạo nên giá trị đồ
adam
PHAN VĂN TIẾN Đường cắt, Giám sát chính thức của "ACADÉMIE DE COUPE ROBERTBAKA"
LE TRÀNH TỐN
PARIS - LYON
In tại nhà in riêng của TỰ DO ngân phiếu xin gửi cho ông :
KIỀU - VĂN - LÂN,
Quản nhiệm
25-27-29 Võ Tánh — SAIGON

BẢNG TRẠM MỚI
của Công Quản Chuyên chở

Với số xe Buýt mới, Công Quản Chuyên Chở Saigon đã mở rộng hệ thống khai thác bằng cách nối dài những đường cũ và mở thêm nhiều đường mới. Trên một số đường như đại lộ Lê Lợi có nhiều xe Buýt đi nhiều đường khác nhau chạy ngang qua.

Do đó, để giúp hành khách đỡ lầm lạc khi đón xe, người việc cho trông xe mang số đường tuyến xe và bên hông phía Công Quản sẽ thay đổi một số bảng trạm có bảng số đường mới có ghi rõ tên trạm, tên đường, số đường và những đường hay địa điểm mà xe Buýt phải chạy qua theo mẫu như sau :

TRẠM LÊ-LỢI

15	SAIGON — PHÚ-NHUẬN đi PASTEUR — HIỀN-VƯƠNG — TÂN-ĐỊNH PHÚNHUẬN — THÔNG-THIỀN-HỌC — BỆNH VIỆN CÔNG-HOÀ — THÔNG TÂY HỘI.

Xin hành khách đi đường nào nên đứng ngay bảng trạm ấy để khỏi lên lộn xe.

VIỆT NAM CỘNG HÒA
Nha Tổng Giám Đốc Báo An
Trực thuộc
TỔNG THỐNG PHỦ
Số 2922/TBA/TCKT/2

Cáo thị đấu thầu công khai

I) NGÀY GIỜ VÀ NƠI ĐẤU THẦU :— Ngày 1 tháng 10 năm 1962, hồi 09 giờ, tại Nha Tổng Giám đốc Báo An số 126 đại lộ Hùng Vương Cholon.

II) MỤC ĐÍCH CUỘC ĐẤU THẦU :— Cung cấp 7 lô quần trang cho Nha Tổng Giám đốc Báo An.

— Lô 1 :	937.389$35	ký quỹ tạm : 23.400$00
— Lô 2 :	3.399.030$00	— 84.900$00
— Lô 3 :	3.399.120$00	— 84.900$00
— Lô 4 :	906.420$00	— 22.600$00
— Lô 5 :	2.870.350$00	— 71.700$00
— Lô 6 :	5.665.200$00	— 141.600$00
— Lô 7 :	5.665.050$00	— 141.600$00

III) THỜI HẠN GIAO HÀNG :— Ba tháng kể từ ngày tổng đạt khế ước được duyệt y.

IV) THỜI HẠN VÀ NƠI NỘP BƠN XIN DỰ THẦU :— Hạn chót trước 08giờ ngày 26.9.1962, tại Sở Tài chánh Báo An, số 126 đại lộ Hùng Vương Cholon.

V) NƠI THAM KHẢO HỒ SƠ :— Nhà thầu có thể xem điều kiện sách riêng và mẫu quản trang tại Sở Tài Chánh Báo An trong những giờ làm việc.

K.B.C. 6001, ngày 10 tháng 9 năm 1962
TỔNG GIÁM ĐỐC BẢO AN và DÂN VỆ
Đại Tá DƯƠNG NGỌC LÂM

Nói đến DORMEUIL «Anglais»
QUÝ VỊ NGHĨ NGAY TỚI :
Nhà may CHUA
51, Huỳnh Thúc Kháng Đ.T. số 23.413
Đường Đồn — Lịch Sự — Kỹ Lưỡng

Cáo thị đấu thầu công khai

NƠI VÀ NGÀY MỞ THẦU.—
— 8 giờ 30 sáng ngày 9-10-1962 tại Trại Đào Duy Từ đường Nguyễn tri Phương nối dài (Phú Thọ) SAIGON.

MỤC TIÊU CÁC VIỆC THẦU.—
Công tác xây cất doanh trại, thiết lập hệ thống điện, nước, lăn đường và cung cấp trụ bê-tông, gỗ xẻ đầu, máy bơm nước đa Q.19.V.N.C.H. gồm 17 lô trị giá ước lượng chung là : 13.234.900$00.

NƠI THAM KHẢO BIỂU LỆ SÁCH (trong những ngày giờ làm việc) tại :
— Nhà Tổng Giám đốc Hành Chánh Ngân Sách và Kế Toán, số 63 đường Gia Long Saigon.
— Trại Đào Duy Từ đường Nguyễn Tri Phương nối dài (Phú Thọ) SAIGON.

Bồi bổ óc và trí nhớ
Thuốc CERVOTONIC
LABORATOIRE HADZER

Rao vặt—Rao vặt—Rao vặt—Rao vặt
Cô Lệ về ngày thanh toán số tiền cô thiếu. Bà Cơ tức Trọng
NHẮN TIN GẤP
Lê Triều Quang. Vì Saigon ngay. Anh Thu đau nặng.
CHỊ THỨC
LÝ HÓA NHẤT A-B
Chiều thứ 3 và 5 (3-5 giờ) Ngày khai-giảng : 18-9-1962
G.S. LÊ-XUÂN-MAI
TRƯỜNG TRUNG-THU 214/2 Phan-đình-Phùng — Sg.
17-9-62 hồi 7g tối khai giảng Lớp Lý Hóa Đệ Nhất A B G.S. Tr.T-Hiền tại trường Trung Thu 214/2 Phđ đình Phùng Saigon.
Cứ đến trường An Đông 160 Lý thái Tổ mua Toán Lý Hóa Nhị, Tam, Tứ, Ngũ. Kết quả trông thấy, khó kiếm nơi bằng.
Cần 1 người lái xe giao hàng khả năng nghề. Hỏi 74 Phạm hồng Thái Saigon.
203 BJ — BI — BW 80.000đ. Opel BN. Trecition BI — Belair BN 107.000. Plymouth (cổ radio) BM 80.000. Jeep BO 30000. Jurasquatre (vỏ rượt, máy mới sẵn) 18.000. Vedette BI. Rumi NAS 7.000. Hoàng Hải 235 Lý thái Tổ Saigon (Mua, bán đổi đề đăng nhanh chóng). Cần mua Standard, Vespa, Lambretta.
Bán nhà lầu 8 tầng bêton cốt thép 4m50X20m50 cả đất 115m2. Hà nước mua tiền lầu không bao giờ mất tiền,số 1291à Thôn Tuyên. Hỏi tiện lầu phố sy.
15-9 dạy tăng nhóm học sinh : từ 7h đến 4h. Sáng, chiều, tối, chuyên Math Français. Hỏi nơi 612/105 đường Bàn Cờ.
Tết TRUNG THU
Danh trà MINH-THÁI ở số Nước trong xanh, cành nhỏ khó ngát ngào.
Từ lâu TỪ THỨC thì hãy Thợ thuyền giữ sống vào đêm khuya
Trà MINH THÁI đã dùng quen Trong Thu thưởng thức trà xen trăng rằm
Tăng phát hành hiệu KIM-TÂN Trước chợ TânĐịnh ba tầng lầu cao Hai Bà Trưng thẳng tế vào. Ba tầm mười mặt mua bao tài dụng.
Tăng cực nhà thuốc KIM TÂN 311 Hai bà Trưng

BỔI BỔ TRÍ NHỚ TĂNG CƯỜNG SINH LỰC
ACTIVIT

K.N. 126 — 14-8-62